

XUNTA DE GALICIA
PRESIDENCIA

*memoria de
responsabilidade social
corporativa*
2016

1. Carta do Director Xerente	Páx.04
2. Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A.	Páx.05
2.1. Quen somos e onde estamos	Páx.05
2.2. Que facemos	Páx.06
2.3. Goberno corporativo	Páx.10
2.4. Os nosos Grupos de interese	Páx.12
2.5. Principais fitos e retos	Páx.14
3. Enfoque, obxectivos e compromisos RSC	Páx.18
3.1. Enfoque RSC	Páx.18
3.2. Obxectivos de alto nivel	Páx.19
3.3. Compromisos RSC	Páx.20
4. Xestión económica	Páx.22
4.1. Desenvolvemento económico	Páx.23
4.2. Conta de perdas e ganancias	Páx.24
4.3. Política de solicitude e aceptación de axudas e subvencións	Páx.25
4.4. Información e publicidade	Páx.26
4.5. Cadea de subministración e prácticas de adquisición	Páx.26
5. A nosa contorna	Páx.30
5.1. Dereitos humanos	Páx.31
5.2. Loita contra a corrupción	Páx.31
5.3. Satisfacción dos nosos clientes	Páx.32
5.4. Cumprimento regulatorio	Páx.33
5.5. Proxección social	Páx.33

6. Equipo humano	Páx.35
6.1. Estrutura interna	Páx.36
6.2. Empleo e prácticas laborais	Páx.36
6.3. Beneficios sociais	Páx.38
6.4. Saude e seguridade no traballo	Páx.39
6.5. Capacitación e educación	Páx.40
6.6. Igualdade e non discriminación	Páx.41
6.7. Liberdade de asociación e negociación colectiva	Páx.42
7. Xestión ambiental	Páx.43
7.1. Bens materiais	Páx.44
7.2. Consumo eficiente de recursos	Páx.44
7.3. Auga	Páx.45
7.4. Combustibles fósiles	Páx.45
7.5. Enerxía	Páx.46
7.6. Cambio climático e emisións de efecto invernadoiro	Páx.47
7.7. Xeración e xestión de residuos	Páx.47
7.8. Biodiversidade e espazos naturais	Páx.47
7.9. Emisións	Páx.49
7.10. Sensibilización e educación ambiental	Páx.50
7.11. Desprazamentos e transporte	Páx.50
ANEXO I: Os 10 principios do Global Compact	Páx.52
ANEXO II: Fontes e referencias	Páx.54
ANEXO III: Glosario de termos	Páx.58
ANEXO IV: Correlación de indicadores coa Guía GRI-G4	Páx.60
ANEXO V: Información de contacto RSC	Páx.78

1. Carta do Director Xerente

Coma Director Xerente de Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A. (RETEGAL), comprácame dar a coñecer a nosa primeira Memoria de Responsabilidade Social Corporativa (RSC), que comprende o esforzo das persoas que conformamos esta empresa.

Conscientes da responsabilidade que supón asumir as nosas funcións de modo transparente e comprometido, integramos no noso modelo de xestión, un novo enfoque baseado nos principios e compromisos propios da RSC, con obxecto de contribuír, como sociedade mercantil pública, ao desenvolvemento dunha sociedade máis sostenible e transparente, en clara alineación cos promulgados da Lei 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible.

Como primeiro paso, subscribimos os dez principios do Global Compact promulgados polas Nacións Unidas sobre prácticas de respecto aos dereitos humanos, traballo digno, medio ambiente e políticas de anti-corrupción, comprometéndonos a medir, evaluar e informar periódicamente, sobre o grado de desenvolvemento dos mesmos.

Así mesmo, baseámonos/baseámosnos nas recomendacións e directrices da guía Global Reporting Initiative (G4), principal referente internacional para a análise e elaboración de memorias de sostenibilidade, para recoller neste documento os principais resultados da nosa xestión en materia económica, socio-laboral e medioambiental, ao longo do ano 2016.

Esta Memoria é un reflexo do traballo, a transparencia e a veracidade das nosas accións, e representa a nosa filosofía ético-ambiental, estando toda a información que contén verificada internamente e respondendo fielmente á imaxe da nosa organización.

Somos conscientes das dificultades e retos que entraña este primeiro exercicio de comunicación, pero temos a confianza de que todas as opinións e comentarios que recibamos sobre a nosa xestión, axudarannos a definir e desprezar as nosas actuacións futuras en materia de responsabilidade social.

A publicación da nosa Memoria é de carácter anual, consolidándose o compromiso adquirido cos ideais da Responsabilidade Social Corporativa.

Moitas grazas.

2. Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A

2.1. ¿Quen somos e ónde estamos?

A nosa historia arrinca a finais da década dos '90, momento no que se constitúe Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A. (en diante, Retegal). É a sociedade mercantil pública autonómica encargada da xestión das infraestruturas de telecomunicación titularidad da Xunta de Galicia, que foi creada especificamente para a prestación de servizos de telecomunicacións na Comunidade Autónoma de Galicia mediante Decreto 58/1997, da Consellería de Facenda, de 20 de febreiro (DOG número 96, do 21 de marzo).

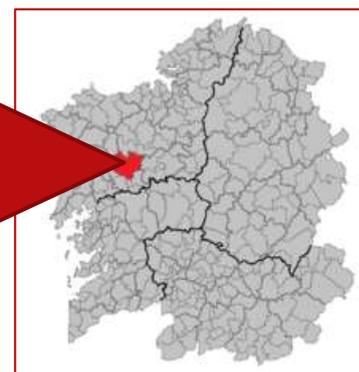
Retegal asume, segundo os seus estatutos, a responsabilidade de planificar e xestionar as actuacións que tenden cara ao desenvolvemento de infraestruturas, redes, sistemas e servizos de telecomunicacións, así como de deseñar as estratexias de futuro dun gran mercado.

Dispón dunha extensa rede de infraestruturas de telecomunicacións, así como de transporte e de radiodifusión na Comunidade Autónoma de Galicia. Para o seu despregue e xestión, conta cun equipo humano altamente cualificado e experimentado que, na súa gran maioría, aportan unha experiencia de máis de 30 anos na xestión e explotación de redes e servizos de telecomunicación.

A data da publicación desta memoria, os nosos servizos centrais, o centro nodal da nosa rede e o noso Centro de Xestión e Atención de Rede (CEXAR), están situados en:

Complexo de San Marcos. Bando-San Marcos, s/n.

15820 Santiago de Compostela (A Coruña).

2.2. ¿Qué facemos?

En RETEGAL realizamos a planificación, instalación, xestión, mantemento e explotación de infraestruturas, sistemas e servizos de telecomunicación no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia. Así mesmo elaboramos propostas, análises e estudos relacionados coas telecomunicacións restrinxidos ao ámbito dos servizos que temos encomendados.

Resulta necesario aclarar que, como sociedade mercantil pública autonómica, RETEGAL actúa:

1. Como medio propio instrumental da Xunta de Galicia.
2. En calidade de operador neutro no ámbito da Circular 1/2010, da Comisión do Mercado das Telecomunicacións.

Atendendo á natureza do noso modelo organizativo podemos clasificar a nosa actividade en:

A. ACTIVIDADES ORIENTADAS A SERVICIOS

- DIFUSIÓN.

- Televisión

Facilitamos unha cobertura poboacional do 98% para o múltiple autonómico MAUT, con 140 centros operativos, cumprindo cos obxectivos de cobertura poboacional establecidos polo Real Decreto 805/2014, do 19 de setembro polo que se aproba o Plan Técnico Nacional da Televisión Dixital Terrestre e regúlanse determinados aspectos para a liberación do Dividendo Dixital. Non se pode obviar que, nunha Comunidade Autónoma como é a de Galicia, cunha alta dispersión poboacional e difícil orografía, a referida porcentaxe de cobertura supón un logro difícil de alcanzar.

RETEGAL presta este servizo con índices de calidade e continuidade moi superiores aos comprometidos.

Prestamos, en colaboración cun operador de ámbito nacional, servizos do múltiples estatal RGE na Comunidade Autónoma de Galicia, e ofrecemos, con excelentes índices de calidade e continuidade, os servizos de codificación, multiplexación, contribución e difusión de diversos múltiples de TDT local.

- Radiodifusión

Facilitamos os servizos de transporte e difusión á Radio Galega (RG), con 38 centros de emisión operativos que facilitan unha cobertura poboacional superior ao 98%. Estes servizos tamén os prestamos con índices de calidade e continuidade moi elevados.

Prestamos servizos de coubicación e contribución IP a concesionarios de licenzas de FM.

- REDE DIXITAL DE EMERXENCIA E SEGURIDADE DE GALICIA (RESGAL).

A Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA), por resolucións de datas 19 de xaneiro e 27 de outubro de 2015, encomendounos a xestión e mantemento da RESGAL.

En virtude de dita encomenda, levamos a cabo a complexa tarefa de explotación e xestión integrais do servizo de comunicacións móbiles de emerxencias e seguridade da Xunta de Galicia que, ademais da operación e mantemento da infraestrutura de rede, contempla a xestión operativa de usuarios, tanto das entidades adscritas á Xunta de Galicia como doutras entidades pertencentes á administración, con responsabilidades en materia de emerxencias e seguridade que actualmente se atopan integradas na RESGAL.

Esta xestión supón un importante reto para nós, tanto pola importancia e transcendencia do servizo prestado, como pola diversidade de perfís dos usuarios e polo cambio do modo de operación que, para eles, materialízase na disposición dunha rede de última tecnoloxía e de avanzadas prestacións.

- CONECTIVIDADE E TRANSPORTE.

RETEGAL presta servizos de conectividade en calidade de operador neutro a outros operadores privados, así como servizos de transporte á propia Administración Autonómica en réxime de autoprestación.

RETEGAL xestiona unha rede de alta velocidade que, conformando dous aneis (norte e sur) no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, dá conectividade a máis de 30 centros públicos de telecomunicación nos que se prevén altos requirimentos de ancho de banda, ben pola cobertura propia dos centros, ben pola capacidade acumulada doutros centros con eles enlazados. Constituída por ligazóns ópticas e de microondas, permite a interconexión das infraestruturas

titularidade da Xunta de Galicia, imprescindible para prestacións dos servizos de transporte e conectividade, tanto propios como a terceiros.

Esta rede está deseñada sobre tecnoloxía DWDM para os circuitos ópticos con máis de 1.800 quilómetros de fibra óptica, cunha capacidade de transporte de ata 40 lambdas a 10 G sobre a que se instalou unha rede IP/ MPLS, e de 130 vans de radioenlaces de microondas como respaldo da rede óptica e rede de acceso.

Coa finalidade de prestar un servizo de maior calidade e garantir o cumprimento dos elevados SLAs, realizamos accións continuadas destinadas a mellorar a capilaridade, capacidade, integridade e robustez das nosas redes DWDM, MPLS e de RADIOENLACES.

● ALBERGAMENTO.

Actualmente xestionamos máis de 270 centros de telecomunicación, titularidade da Xunta de Galicia, en toda a Comunidade Autónoma, prestando ademais servizos de coubicación e albergamento a operadores, en calidade de operador neutro.

ACTIVIDADES ORIENTADAS A SOPORTE.

● CENTRO DE XESTIÓN E ATENCIÓN DE REDE (CEXAR)

O Centro de Xestión e Atención de Rede (CEXAR) é o centro de control da rede de telecomunicacións xestionada por Retegal.

O CEXAR presenta unha tripla vertente ao incorporar:

- A xestión das actividades técnicas e de resolución de incidencias propias dos centros destas características.
- Un servizo de atención continuada e permanente durante as 24 horas, os 365 días do ano, facilitando informes particularizados aos clientes dos niveis de calidade técnica ou indispoñibilidades alcanzadas no transporte e difusión dos sinais.
- Un sistema de información ao usuario, a través dun teléfono, tamén de prestación continuada 24x7, no que se facilitan os datos, en relación coas calidades da recepción dos sinais, en cada punto da Comunidade Autónoma, niveis de cobertura das canles de televisión ou calquera outro en relación aos servizos que presta na Comunidade Autónoma.

Durante o ano 2016, dende o CEXAR realizouse a xestión de:

- 3.982 incidencias e 7.726 intervencións
- 1.414 accesos a centros (solicitud, confirmación e seguemento).
- 10.700 chamadas.

• SISTEMAS.

Concibimos os sistemas como ferramentas fundamentais para garantir a calidade e seguimento dos nosos servizos. Actualmente atopámonos nun proceso de deseño e actualización dos sistemas existentes.

• CALIDADE, PROCESOS E PREVENCIÓN DE RISCOS

A implantación da nova estrutura organizativa esixiu a definición dun modelo de xestión orientado a procesos, para o que se definiu un mapa de procesos de RETEGAL, mapa que, pola propia natureza da empresa, está en continua evolución e mellora.

Nesta liña realizouse a implantación de diversos procesos inherentes á explotación e xestión da RESGAL, especialmente aqueles relacionados coa xestión operativa do servizo, incorporación de usuarios e xestión de terminais, así como os procedementos e procesos do CEXAR, definindo novos parámetros coa finalidade de adecuar o alcance da certificación conforme á norma UNE-EN ISO 9001:2015, aos novos servizos prestados pola compañía.

A prevención de riscos laborais é un esforzo continuo, orientado tanto a nivel interno (traballadores de RETEGAL) como externo (clientes e provedores) e, deste xeito, realizamos unha adecuación continua dos seus procedementos, normativas, equipos de protección individual (EPI's), coordinación de actividades empresariais, etc. Adicionalmente estamos a traballar co obxectivo de implantar e certificar a nosa organización cun estándar de seguridade e saúde laboral.

• NORMALIZACIÓN TÉCNICA E OUTROS PROXECTOS.

En RETEGAL estamos en continuo proceso de mellora, realizando:

- Adecuación técnica dos nosos centros.
- Normalización dos nosos procesos operativos.
- Normalización dos proxectos internos.
- Normalización dos proxectos.

• INNOVACIÓN.

Como empresa tecnolóxica, estamos en continua evolución de programas, proxectos e servizos. Colaboramos en distintos proxectos de innovación tecnolóxica con outras empresas do sector e centros de transferencia tecnolóxica.

Actualmente estamos:

- Por convenio entre Retegal e o Servizo de Prevención e Defensa Contra Incendios Forestais (PDCIF), estamos a realizar proxectos piloto para a análise de diferentes tecnoloxías da área TIC á detección temperá de incendios.
- Participando con organismos públicos, galegos e portugueses, no proxecto LIFETEC, concedido pola Comisión Europea e pertencente ao seu programa de proxectos da convocatoria LIFE 2016, para a detección temperá de incendios forestais utilizando tecnoloxías de comunicación electrónica.

2.3. Goberno corporativo G4-34 G4-35 G4-36 G4-37 G4-38 G4-39 G4-40 G4-41 G4-42 G4-48 G4-51 G4-52 G4-53

De conformidade co establecido no Título III dos Estatutos de RETEGAL, o goberno e administración da sociedade están encomendados aos seguintes órganos:

- A Xunta Xeral de Accionistas.
- O Consello de Administración.

A Xunta Xeral de Accionistas é o órgano de administración e fiscalización dentro da sociedade, onde se toman as decisións cruce de funcionamento.

Entre outras atribucións, á Xunta Xeral de Accionistas correspóndelle a determinación do número concreto de conselleiros do Consello de Administración, así como a súa elección.

A xunta xeral común se reúne necesariamente dentro dos seis primeiros meses de cada exercicio para, se é o caso, aprobar a xestión social, as contas do exercicio anterior e resolver sobre a aplicación do resultado.

O Consello de Administración é o órgano de representación e administración da sociedade.

A data de redacción desta memoria está integrado por sete membros, Presidenta, Vicepresidenta, 4 Conselleiros/ as e 1 Secretario:

- Presidenta: Pereira Álvarez, M^a del Mar
- Vicepresidenta: Sánchez Sierra, Mar

- Secretario: González Murga, Enrique (no e membro do Consello de Administración)
- Vogal: Fernández Dabouza, Mauro M.
- Vogal: Ferreiro Esteban, Belén
- Vogal: Otero López, Ignacio José
- Vogal: Rodríguez Barrio, Miguel

O/a presidente/a e o/a vicepresidente/a de o Consello de Administración, sonos por razón de cargo, correspondéndolle respectivamente á persoa titular de dirección da entidade pública instrumental competente en materia de modernización e innovación tecnolóxica e á persoa titular do órgano superior competente en materia de comunicación social.

O Consello de Administración realiza ao ano entre 4 e 5 reunións, percibindo unha dieta por importe de 137,69 euros por sesión (ano 2016). No ano 2016 as retribucións dos Consellos de Administración das sociedades mercantís públicas non experimentaron incremento con respecto ás vixentes o ano anterior (Artigo 21 da Lei 12/2015, do 24 de decembro, de Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2016).

A composición do Consello de Administración contempla unha presenza equilibrada en materia de xénero, cumprindo así as disposicións normativas en materia de igualdade efectiva de mulleres e homes.

O Director Xerente. A Sección Terceira do Título III dos Estatutos de RETEGAL, establece no seu artigo 24 que, baixo a inmediata dependencia do/a Presidente/a, dirixirá a organización empresarial da sociedade e os seus negocios sociais, segundo o réxime de atribucións, dereitos, deberes, incompatibilidades, remuneración e competencias que, para o efecto, aquel estableza.

Ademais, correspóndenlle as atribucións que, no seu caso, poida conferirlle a/o Presidenta/e, previo acordo do Consello de Administración.

No ano 2015, e tras un procedemento de convocatoria de conformidade cos principios de publicidade, concorrência e obxectividade, foi nomeado Director Xerente Miguel Rodríguez Quelle, en réxime de persoal laboral de alta dirección. A información sobre o seu perfil profesional pode consultarse na web corporativa www.retegal.es.

2.4. Os nosos grupos de interese G4-24 G4-25 G4-26 G4-27

“Os grupos de interese ou stakeholders son persoas ou grupos de persoas que teñen impacto ou ven afectados polas actividades, produtos ou servizos dunha organización”.

No contexto no que prestamos os nosos servizos, a identificación das expectativas e demandas dos nosos grupos de interese, e a posterior integración na nosa estratexia, é esencial para alcanzar un posicionamento socialmente responsable.

Desta forma, valores como a transparencia, a comunicación fluída e o diálogo continuo deben ser a base do noso modelo de xestión presente e futuro.

En RETEGAL aliñamos as necesidades e requirimentos dos nosos grupos de interese co noso modelo de xestión a través de canles efectivas que favorezan a comunicación con todos eles.

¿Quen son estos grupos de interese?

Os grupos de interese con un impacto significativo na nosa organización son fundamentalmente:

Accionistas: *A Xunta de Galicia constitúese como o socio único da sociedade.*

A organización, funcionamento e competencias da Xunta Xeral de Accionistas atópanse recollidos na Sección Primeira do Título III dos Estatutos de RETEGAL, que regula o seu réxime de administración.

Consello de Administración: *A Sección Segunda do Título III dos Estatutos regula a organización, funcionamento e competencias do Consello de Administración.*

Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA): *A Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA), adscrita a Presidencia da Xunta de Galicia, ten como obxectivos básicos a definición, o desenvolvemento e a execución dos instrumentos da política da Xunta no campo das tecnoloxías da información e comunicacións e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.*

En virtude do disposto no artigo 21 do Decreto da Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza 252/2011, do 15 de decembro, polo que se crea a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia e apróbanse os seus estatutos, Retegal queda adscrita á Amtega, a través da área de Infraestruturas e Telecomunicacións.

Secretaría Xeral de Medios: De acordo co artigo 3 do Decreto 88/2013, do 30 de maio, de estrutura orgánica dos órganos superiores e de dirección dependentes da Presidencia da Xunta de Galicia, a Secretaria Xeral de Medios é o órgano superior da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia encargado de executar a política xeral da Xunta de Galicia en materia de medios de comunicación social, correspondéndolle o exercicio, entre outras, das funcións de dotación de infraestruturas no ámbito da comunicación e a implantación de redes propias de comunicación audiovisual e televisiva para a prestación de servizos que sexan competencia da comunidade autónoma, de acordo co establecido na Lei 7/2010, de comunicación audiovisual.

Sector Público Autonómico: RETEGAL é unha das entidades incluídas no Catálogo de medios e prestacións susceptible de autoprovisión, que recolle entre os servizos ou prestacións obxecto de autoprovisión os servizos de investimento e mantemento en telecomunicacións prestados por RETEGAL.

Organismos reguladores: Prestamos especial atención a toda a normativa e regulación de ámbito nacional, comunitario e internacional en todas aquelas materias que afectan á nosa actividade.

Administracións Públicas: Non podemos obviar as nosas relacións co resto das administracións públicas.

Traballadores: Os nosos traballadores constitúen un grupo de interese cruce. A disposición de políticas activas que motiven a súa implicación e proxección profesional son un aspecto fundamental para alcanzar con éxito os obxectivos estratéxicos da sociedade.

Cientes: Como operador de telecomunicacións orientamos a nosa vocación de servizo á satisfacción dos nosos clientes.

Provedores: Dos nosos provedores depende en gran medida o cumprimento dos compromisos de servizo adquiridos por RETEGAL. A selección dos nosos provedores está directamente ligada á normativa de contratación pública. En coherencia co noso modelo de xestión, estendemos os

requisitos e compromisos en materia social, laboral, ética, de seguridade e saúde laboral, calidade e medio ambiente a todos eles.

Universidades: Como sociedade pública comprometida coa investigación, o desenvolvemento e a innovación participamos en proxectos de I+D+i con diferentes centros de investigación e universidades.

Representantes legais dos traballadores: Os representantes legais dos traballadores actúan como interlocutores lexítimos entre a empresa e estes últimos. Cos Delegados de Persoal mantemos comunicación aberta e fluída.

2.5 Principais fitos e retos

Principais fitos:

Pola súa importante influencia dinamizadora, a adopción e utilización das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (en diante, TIC) representa un factor crave para o desenvolvemento económico e social que numerosos gobernos identifican como esencial para a mellora do benestar social.

A este respecto, a conectividade de banda ancha é un factor indispensable para poder achegar os beneficios das TIC ao conxunto da sociedade, sendo a equidade no seu acceso un elemento de cohesión social e territorial.

A contribución de Retegal para achegar os beneficios das TIC aos diferentes colectivos da sociedade galega, vén marcada polos seguintes fitos:

- **Plan de Banda Longa:** O Plan Director de Banda Ancha de Galicia 2010-2013 da Xunta de Galicia, contemplaba a potenciación das infraestruturas públicas de telecomunicacións e, en concreto, o fortalecemento do operador público RETEGAL, na súa condición de OPERADOR NEUTRO, dotándoo dos medios e capacidades que permitisen reducir os custos e acelerar o despregamento da banda ancha, favorecendo ao mesmo tempo a presenza dos operadores privados en igualdade de condicións para a prestación de servizos e, por tanto, unha competencia e pluralidade que redundase no progreso de Galicia.

 O Plan Director de Banda Ancha de Galicia 2010-2013 da Xunta de Galicia, contemplaba a potenciación das infraestruturas públicas de telecomunicacións e, en concreto, o fortalecemento do operador público RETEGAL, na súa condición de OPERADOR NEUTRO, dotándoo dos medios e capacidades que permitisen reducir os custos e acelerar o despregamento da banda ancha, favorecendo ao mesmo tempo a presenza dos operadores privados en igualdade de condicións para a prestación de servizos e, por tanto, unha competencia e pluralidade que redundase no progreso de Galicia.

 Rede Dixital de Emerxencias e Seguridade de Galicia (RESGAL). A Xunta de Galicia dispón dunha rede dixital de radiocomunicacións móbiles dixitais baseada en tecnoloxía estándar TETRA, que ofrece servizos de comunicación de voz e datos a usuarios no ámbito da seguridade e emerxencias públicas.

O Consello da Xunta, na súa sesión do 15 de maio de 2014, acordou a aprobación da posta en marcha e o modo de explotación da RESGAL. Este Acordo establece que a xestión e mantemento da rede corresponderá á AMTEGA, a través de RETEGAL.

Para dar cumprimento ás previsións do referido Acordo, A AMTEGA resolveu encomendar a RETEGAL a xestión, explotación e mantemento da RESGAL.

A RESGAL presta servizo a distintos organismos, entre os que cabe destacar a Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, a Consellería de Medio Rural e do Mar e a Consellería de Sanidade.

A explotación da RESGAL, supoñerá unha carga de traballo a medio/longo prazo e un mellor aproveitamento das infraestruturas e recursos de rede xestionada por Retegal.

Así mesmo, deberemos participar de forma activa na definición e deseño de futuras ampliacións e mellora da rede, tanto en aspectos operativos como en incrementos de cobertura, capacidades ou servizos soportados.

 Innovación tecnolóxica. Dende a nosa constitución, mantivemos un papel activo na investigación, desenvolvemento e innovación das TIC, faceta que se quere reforzar

formulando como obxectivo estratéxico da entidade, a participación na acción innovadora dos axentes públicos e privados de Galicia no campo das telecomunicacións.

Nesta liña, durante o ano 2016 formamos un consorcio coa AMTEGA, a Universidade de Vigo, a Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental (SXCAA) e o Instituto Portugués do Mar e da Atmosfera (IPMA) para presentar, en setembro de 2016, o proxecto “ Fighting Forest Fires Using Electronic Communication Technologies” ante a Comisión Europea a través da súa Axencia “ Executive Agency for Small and Medium- sized Enterprises”. O código do proxecto para presentar é “ LIFE2016 ENV/É/000559” e o seu nome “ LIFETEC.

Retos 2016-2020:

- *Mellora das redes de transporte e difusión. Para o período 2016-2019 RETEGAL acometerá os investimentos necesarios tanto para a modernización e actualización tecnolóxica das súas redes de difusión e transporte como para a incorporación de novas prestacións, todo iso co obxectivo da mellora dos seus servizos.*
- *Operación da RESGAL. Para o período 2016-2020 RETEGAL, como operador da RESGAL continuará coa explotación e xestión da rede, así como coa mellora de servizos dispoñibles para as distintas entidades usuarias.*
- *Adecuación operativa de RETEGAL. Como continuación da adecuación operativa, xa iniciada en anos anteriores, e que en 2013 materializouse nun cambio na estrutura organizativa da compañía, contéplase a implantación dun novo modelo que se caracteriza por unha estrutura máis transversal e orientada á prestación de servizos extremo a extremo.*

Nos próximos anos, a adecuación operativa focalizarase nos sistemas e procesos da empresa, prestando especial atención aos procesos internos e sistemas de soporte á

operación. Neste sentido, tanto a explotación da RESGAL, como os novos servizos derivados do Plan Director de Banda Longa e servizos de conectividade da Xunta de Galicia, supoñerán un reto pola necesidade de incorporar novos modelos de xestión.

Innovación tecnolóxica. Acometerase a realización de proxectos piloto avanzados en televisión dixital, así como a incorporación a novas experiencias tecnolóxicas.

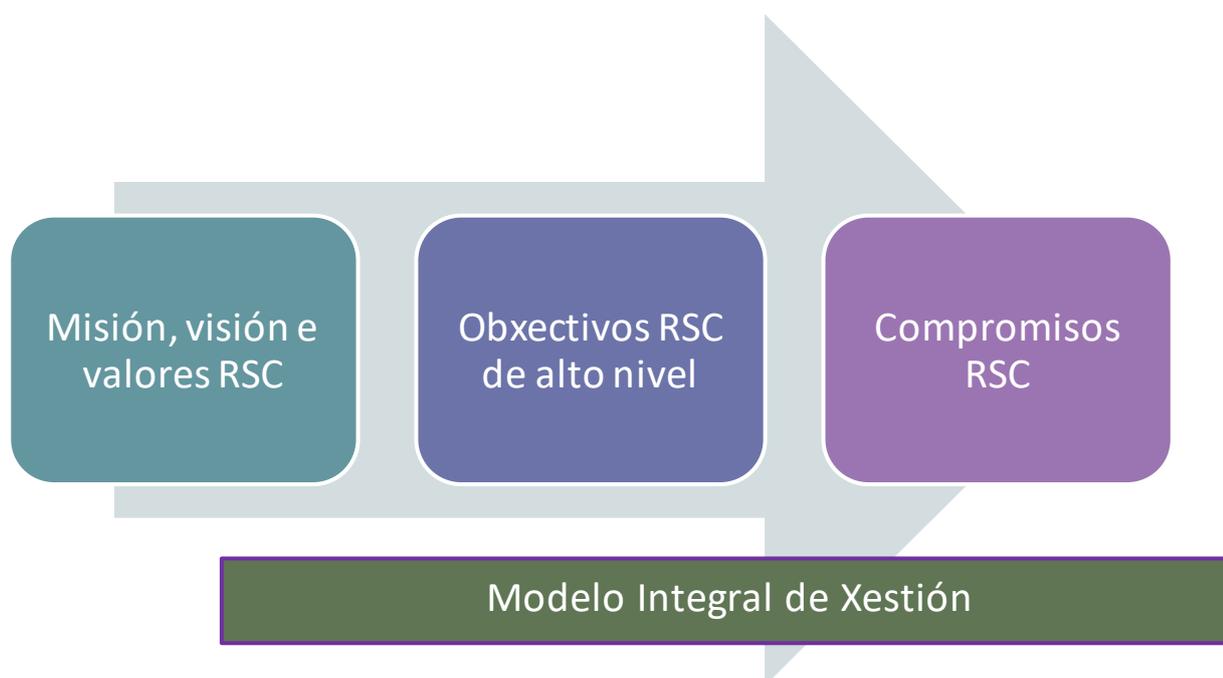
Do mesmo xeito, RETEGAL explorará a súa capacidade para formar parte de consorcios ou partenariados público-privados, como instrumento para crear unha masa crítica innovadora en cooperación con outros axentes do sector TIC galego e para favorecer a captación de financiamento externo destinado a proxectos tecnolóxicos innovadores.

A data de publicación desta memoria, xa sabemos que a Comisión Europea concedeunos o proxecto LIFETEC e que durante o trienio 2017-2020 levarémolo a cabo coa AMTEGA, a Universidade de Vigo, a SXCAA e o IPMA.

3. Enfoque, obxectivos e compromisos RSC

Entendemos a Responsabilidade Social Corporativa (RSC), como o compromiso firme co desenvolvemento sustentable e coas preocupacións dos nosos grupos de interese internos e externos.

Dada a nosa natureza pública e o papel que xogamos na sociedade do coñecemento actual, como axente crave na prestación de servizos de telecomunicación en Galicia, abordamos a responsabilidade social como un elemento esencial da nosa estratexia corporativa sobre a que despregaremos a nosa xestión presente e futura.

3.1 Enfoque RSC

Misión:

“Realizar actividades dirixidas á prestación de servizos en materia de telecomunicación na Comunidade Autónoma de Galicia, para as que obterá os títulos habilitantes que sexan necesarios en cada caso.”

Así mesmo, terá por obxecto tanto a planificación, instalación, xestión, mantemento e explotación de infraestruturas, sistemas e servizos de telecomunicacións en Galicia, como a elaboración de propostas, análises e estudos relacionados coas telecomunicacións que lle correspondan á Comunidade Autónoma de Galicia”

Visión:

“Garantir, a máxima calidade nos servizos de telecomunicación, sendo recoñecidos como un referente autonómico e nacional en canto a eficiencia, responsabilidade, transparencia e compromiso coas preocupacións sociais, laborais e medio ambientais dos nosos grupos de interese”.

Valores:

- *Calidade de servizo.*
- *Compromiso coa sociedade e a nosa contorna.*
- *Eficiencia na xestión.*
- *Innovación tecnolóxica no despregamento da rede de telecomunicación.*
- *Respecto e atención á nosa persoal*
- *Seguridade na información.*
- *Transparencia nas nosas operacións.*

3.2 Obxectivos de alto nivel

1. *Cumprimento e desenvolvemento dos dez principios do Pacto Mundial das Nacións Unidas sobre prácticas de respecto aos dereitos humanos, traballo digno, respecto polo medio ambiente e políticas anti-corrupción, asumíndoas como propias e medindo periodicamente o grao de desenvolvemento das mesmas, realizando os correspondentes informes de progreso.*

2. *Implantación dun modelo de xestión integral que desenvolva os principios de responsabilidade social corporativa, seguridade e saúde laboral, medio ambiente e seguridade da información.*
3. *Integración da RSC na nosa estratexia corporativa de maneira que todas as nosas accións neste ámbito respondan a un esquema previo de reflexión, análise e consenso.*
4. *Establecemento de canles de comunicación con todos os nosos grupos de interese para atender as necesidades e requirimentos vinculados coa nosa actividade.*

3.3 Compromisos RSC

Compromiso	Plan/ Acción que a desenvolve
• <i>Integrar a RSC na xestión da organización, someténdoa ás operacións de análises, control e mellora especificadas no noso modelo de xestión corporativo.</i>	• <i>Plan Director 2018-2020</i>
• <i>Planificación de actividades considerando os condicionantes da contorna, dos recursos e dos procesos existentes na organización, e despregamento de accións nos ámbitos económico, social, laboral, ambiental e operacional.</i>	• <i>Plan Director 2018-2020</i>
• <i>Implantación dunha canle de comunicación bidireccional cos grupos de interese. Canle web de consultas.</i> • <i>Seguimento continuo e análise de requirimentos de grupos de interese.</i>	• <i>MRSC_RETEGAL web</i> • <i>Sistema de xestión da calidade (UNE-EN ISO 9001:2015)</i> • <i>Consolidación do modelo de xestión de RETEGAL 2017 - 2018 (seguimento)</i>
• <i>Consolidación de políticas de contratación transparentes.</i>	• <i>Consolidación de modelo de xestión de</i>

Inclusión progresiva de cláusulas específicas para a contratación pública, relacionadas coa ética e/ou prácticas laborais, xestión financeira, respecto ambiental, competencia e anticorrupción.	RETEGAL 2017 - 2018 Sistema de cumprimento. Compliance 2017-2018
Adhesión, implantación, seguimento e reporte anual do grao de desenvolvemento dos principios de Global Compact de Nacións Unidas, referendado polo Consello de Administración da sociedade.	MRSC RETEGAL web Consolidación do modelo de xestión de RETEGAL 2017-2018 (seguimento)
Implantación dunha canle de comunicación interno para todos os empregados cos órganos directivos da compañía. Implantación dunha canle de denuncias. Implantación dun sistema de xestión en seguridade e saúde laboral en RETEGAL conforme á norma OHSAS 18001:2007 que permita un maior e mellor control das actividades da compañía.	Sistema de cumprimento. Compliance 2017-2018 Implantación da norma OHSAS 18001:2007(2018) Esquema Nacional de Seguridade 2017-2018 Consolidación do modelo de xestión de RETEGAL 2017-2018 (seguimento)
Implantación dun sistema de xestión ambiental en RETEGAL conforme á norma UNE-EN ISO 14001:2015. Facer extensible aos provedores e subcontratistas da sociedade o compromiso co medio ambiente. Sensibilizar a todos os grupos de interese sobre a importancia de incorporar nas súas operacións, programas de actuación sensibilizados co respecto ao medio ambiente.	Implantación da norma UNE-EN ISO 14001:2015 (2018) Consolidación do modelo de xestión de RETEGAL 2017-2018 (seguimento)

Estes compromisos e obxectivos de alto nivel axudarannos a despregar, de modo efectivo, realista e controlado, futuras accións no marco da responsabilidade social e a xestión sustentable.

4. Xestión económica

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia (LOFAXGA), establece no seu artigo 103.3 que o réxime orzamentario, económico-financeiro, de contabilidade e de control das sociedades mercantís autonómicas é o establecido pola lexislación de réxime financeiro e orzamentario da Comunidade Autónoma de Galicia.

RETEGAL é unha entidade con orzamento estimativo, polo que deberá presentar os seus orzamentos de explotación e capital e, no seu caso, os seus plans de actuación, investimentos e financiamento de forma individual e consolidada.

Os orzamentos de explotación e de capital integraranse nos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, que á súa vez establecerá un control sobre a execución do noso orzamento.

Por outra banda, no convencemento de que unha contabilización correcta serve internamente para a toma de decisións de xestión e administración e externamente para fomentar a transparencia, seguimos estritamente as normas do Plan Xeral de Contabilidade (PGC). Este exercicio de reporte debe facerse desde a transparencia, claridade e obxectividade.

Consecuentemente, presentamos a Memoria de Contas do exercicio económico 2016, mostrando a imaxe fiel da nosa actividade económico-financeira, cuxas contas foron auditadas por unha entidade externa independente.

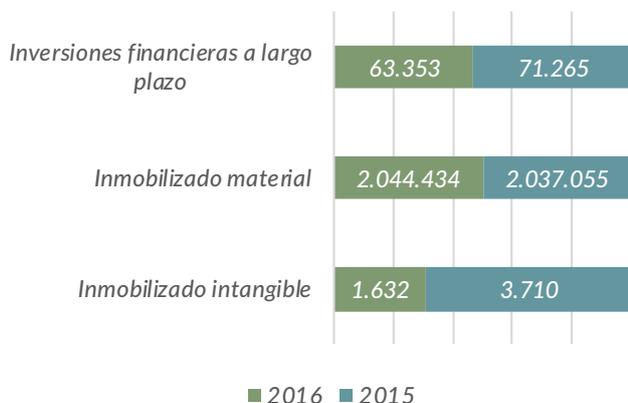
A continuación, seguindo criterios de veracidade e certeza, mostramos os resultados consolidados e auditados da nosa xestión económica correspondente ao exercicio 2016

4.1 Desenvolvemento económico G4-EC1 G4-EC3 G4-EC4

En RETEGAL presentamos anualmente as contas da nosa xestión económico- financeira, previamente auditadas por unha entidade externa independente.

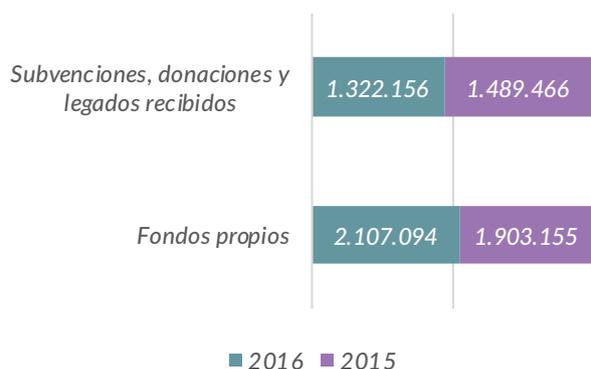
Total activos non correntes

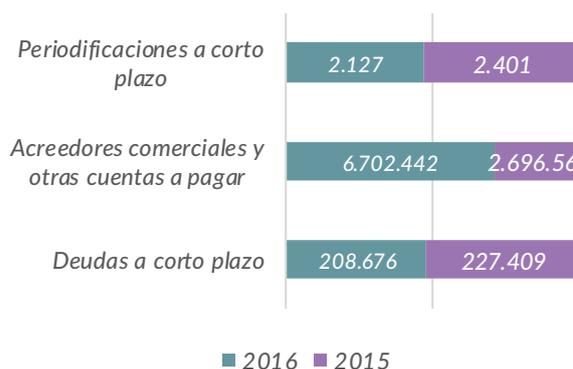
Total activos correntes

Total patrimonio neto

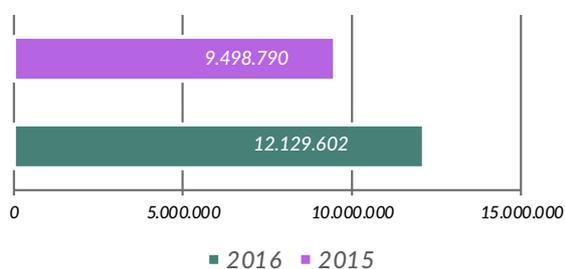

Total pasivos correntes

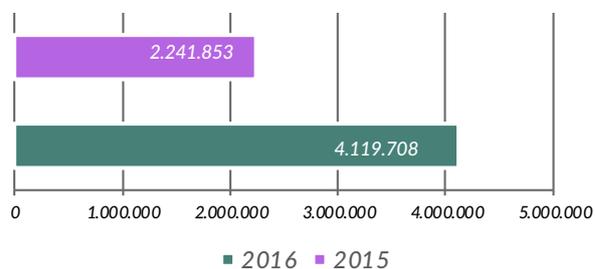

4.2 Conta de perdas e ganancias

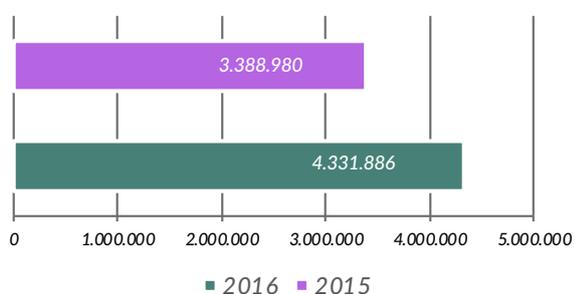
Importe neto de cifra de negocio (en €)

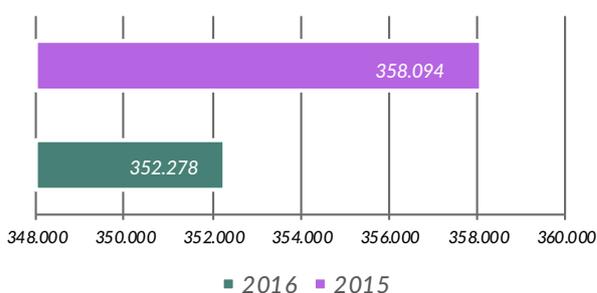
Aprovisionamentos (en €)

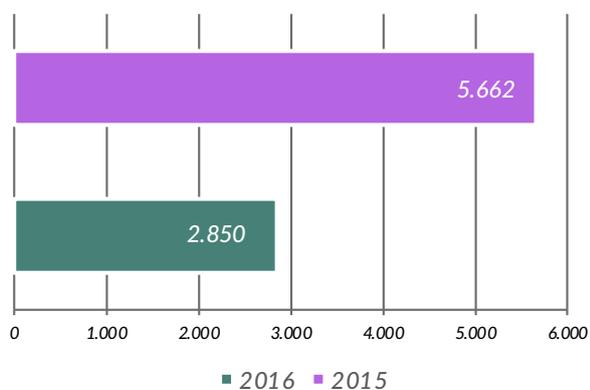
Outros gastos de explotación (en €)

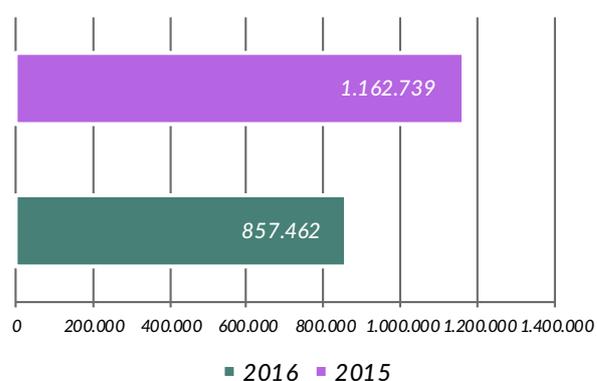
Amortizaciones de inmovilizado (en €)

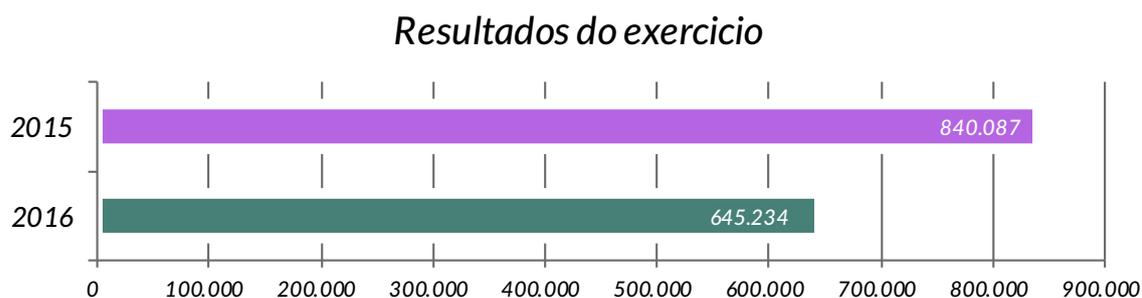

Resultado financiero (en €)

Resultados de explotación (en €)

O Departamento Económico é o encargado da xestión dos riscos relacionados coa información financeira que inclúen o control orzamentario e contable.

4.3 Política de solicitude e aceptación de axudas e subvencións G4-EC3, G4-EC4

Os directores e responsables das distintas áreas de RETEGAL seleccionan as convocatorias públicas ás que concorrer. Para iso, como referencia para as bases reguladoras e convocatoria, tense en conta:

- As prioridades estratéxicas de RETEGAL e, en concreto, as necesidades de mellora de produtos ou servizos.
- As condicións de participación, principalmente se se trata dun proxecto individual ou en consorcio. Neste último caso prestarase especial atención a posibles conflitos de intereses con outros socios involucrados no proxecto.

Para a tramitación de subvencións o responsable de área poñerá o proxecto en coñecemento da Dirección, quen determinará a conveniencia ou non de solicitar a axuda. Toda solicitude de axuda aprobada, estará documentalmente formalizada pola Dirección Xerencia.

Desde o ano 2012 non recibimos subvencións de explotación da Xunta de Galicia. Igualmente, desde o ano 2014, non recibimos subvencións de capital da Xunta de Galicia.

En RETEGAL non recibimos ningunha axuda, doazón ou subvención pública durante 2016. Igualmente nin recibimos nin contribuímos, directa ou indirectamente, ao financiamento de ningún partido político local, autonómico nin estatal, tal e como constatan as nosas contas anuais auditadas por entidade externa independente.

4.4 Información e publicidade G4-PR8

En materia de seguridade da información, indicar que cumprimos co establecido na lei 15/1999, do 13 de decembro de Protección de Datos de Carácter Persoal. Prevese, no marco de implantación dun Plan de Prevención de Delitos na sociedade, o despregamento dunha política de seguridade da información e unha política de privacidade da información, aliñadas co novo Regulamento Europeo de Protección de Datos (que entrou en vigor o día 25 de maio de 2016, tendo ata maio de 2018 para adaptarnos, data na que será obrigatorio en todos os seus elementos e directamente aplicable en cada Estado membro).

A Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno ten por obxecto regular a transparencia e a publicidade na actividade pública, garantir o dereito da cidadanía para acceder á información pública así como regular os mecanismos de bo goberno e o control da actividade dos altos cargos do sector público autonómico galego. Complementariamente dispoñemos na nosa páxina web corporativa, de toda a información relacionada con esta materia.

Indicar que nos últimos anos non detectamos casos de incumprimento de normativa ou de códigos voluntarios de boas prácticas en materia de competencia e mercadotecnia, tales como publicidade, promoción, patrocinio, etc.

4.5 Cadea de subministro e prácticas de adquisición G4-SO9 - G4-SO10

En RETEGAL temos asinado un convenio de colaboración coa Asesoría Xurídica da Xunta de Galicia no marco da Lei 4/2016, do 4 de abril, de ordenación de asistencia xurídica da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público.

A nova gobernanza global demándanos incorporar criterios de responsabilidade social como instrumento de cohesión, compromiso e sustentabilidade. Por iso, incorporamos de forma transversal a todas as nosas operacións, criterios de economía responsable, dereitos humanos, prácticas laborais adecuadas, xestión ética e respecto ambiental.

Descrición do marco xurídico que apoia os criterios de compra pública responsable:

A nivel europeo: Directiva 2014/24/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de febreiro de 2014, sobre contratación pública admite expresamente a inserción de criterios sociais e ambientais

na contratación pública, sempre que se respecten as liberdades básicas do Tratado Constitutivo da Comunidade Europea e os principios derivados das mesmas.

A nivel estatal: o Real Decreto Lexislativo 3/2011, do 14 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Contratos do Sector Público recolle tamén mencións expresas en materia social e ambiental, entre outras ao comercio xusto.

A Lei 2/2011 de Economía Sustentable inclúe, entre os principios que han de guiar aos poderes públicos neste obxectivo, a mellora da competitividade, o fomento da capacidade innovadora das empresas, o aforro e eficiencia enerxética, a promoción de enerxías limpas, a redución de emisións e o eficaz tratamento de residuos, a racionalización da construción residencial e o fortalecemento e garantía do estado social. Moitos destes principios pódense conseguir co impulso e xestión da contratación pública responsable.

Dada a nosa condición de sociedade mercantil pública establecemos un proceso público, aberto e transparente de acceso á contratación, incorporando (de forma progresiva) cláusulas de protección de dereitos humanos, sociais e laborais, especialmente na contratación de servizos.

Nun exercicio adicional de transparencia, establecemos nos nosos procedementos de contratación a obrigatoriedade de solicitar un mínimo de 3 ofertas para todas as contratacións menores de importe superior ou igual a 6.600 euros, salvo casos excepcionais e sempre con xustificación motivada por escrito. Trátase dunha maior esixencia que a recollida na normativa de contratación estatal e europea, que permiten a adxudicación directa dos contratos menores a calquera empresario con capacidade de obrar e que conte coa habilitación profesional necesaria para realizar a prestación, cumprindo coas normas establecidas no TRLCSP; isto é, a normativa de contratación establece limiares superiores para a adxudicación directa dos contratos menores (importe inferior a 50.000 euros, cando se trate de contratos de obras, ou a 18.000 euros, cando se trate doutros contratos).

En Retegal, salvo casos excepcionais, as contratacións de importe superior a 50.000 euros, cando se trate de contratos de obras, ou a 18.000 euros, cando se trate doutros contratos, realízase mediante procedemento aberto. Salvo casos moi excepcionais, fundamentalmente por razóns de exclusividade, emprégase en Retegal o procedemento negociado. Unha vez máis, Retegal é máis restritiva que a normativa de contratación para a utilización do procedemento negociado. Nos contratos de servizos, debido á nosa condición pública, non podemos interferir nas relacións laborais dos nosos provedores

co seu persoal, pero si debemos establecer cláusulas sociais, directamente vinculadas ao obxecto do contrato, que máis aló de satisfacer as necesidades do órgano de contratación, poderán ser utilizadas para orientar e afianzar comportamentos beneficiosos para o interese xeral.

Temos en conta cláusulas sociais do tipo que se expoñen a continuación:

a) Documentación acreditativa do cumprimento das obrigacións laborais e sociais.

Declaración responsable relativa ao cumprimento das obrigacións establecidas na normativa vixente en materia laboral e social. Os licitadores deberán achegar unha declaración responsable na cal farán constar que cumpren os requisitos establecidos na normativa vixente en materia laboral e social.

b) Documentación acreditativa da solvencia técnica de carácter social

O órgano de contratación deberá considerar que medios permiten valorar de maneira máis adecuada a solvencia técnica ou profesional dos licitadores naqueles contratos cuxo obxecto requira que o adxudicatario teña aptitudes específicas ou experiencia acreditada en materia social e coñecementos técnicos concretos

En cada unha das licitacións, establecemos as seguintes cláusulas tipo sobre prácticas laborais:

- A empresa adxudicataria terá debidamente contratado e asegurado todo o persoal que designe para realizar a prestación. RETEGAL poderá solicitar copia da documentación legal que vincula laboralmente ás persoas designadas para levar a cabo os traballos, así como a declaración de alta na Seguridade Social dos traballadores referidos.*
- No caso de que a empresa adxudicataria non enviase a documentación sinalada anteriormente, RETEGAL poderá resolver o contrato automaticamente, previa comunicación fidedigna á empresa adxudicataria.*
- Cumprirse o disposto no artigo 42 do Estatuto dos Traballadores.*
- Xunto coa factura, RETEGAL poderá solicitar copia dos impresos TC1 e TC2 debidamente selados pola oficina bancaria onde fose feito o ingreso das cotas correspondente ao mes traballado, e todo isto en relación co persoal necesario para a execución do contrato resultante desta contratación.*
- A empresa adxudicataria do servizo manterá en todo momento informada a RETEGAL, tanto durante a vixencia como despois de executado o contrato, por calquera causa, ante calquera*

reclamación que sexa consecuencia, directa ou indirecta, das relacións que se establezan entre a adxudicataria do servizo e o seu persoal.

Prevese que ao longo do ano 2017, en cada licitación esíxase aos licitadores a manifestación expresa de que acatan o Código Ético da Xunta de Galicia, o Código Ético de Retegal e o Plan de Prevención de Delitos de Retegal.

5. A nosa contorna

A Constitución Española de 1978, á hora de articular os principios reitores da política social e económica (Capítulo III do Título I), establece con carácter xeral que os poderes públicos haberán de procurar o progreso social e económico (artigo 40 CE) así como a promoción da ciencia e investigación científica e técnica en beneficio do interese xeral (artigo 44.2 CE), previsto no artigo 149.1.21ª, como competencia exclusiva do Estado, entre outras materias, correos e telecomunicacións, cables aéreos, submarinos e a radiocomunicación.

A cualificación dos servizos de telecomunicación como servizos de interese lexítima a intervención pública, de aí a imposición de determinadas obrigacións aos operadores privados do mercado das telecomunicacións.

Ademais, con ocasión das convocatorias de folga xeral de ámbito estatal do ano 2010, coa finalidade de xustificar a necesidade da fixación de servizos mínimos para garantir a continuidade da súa prestación en beneficio da sociedade, o Ministerio de Industria Turismo e Comercio, cualificou como servizos esenciais para a comunidade os seguintes:

- Servizo universal de telecomunicacións.
- Garantía do encamiñamento das chamadas aos servizos de emerxencia.
- O encamiñamento e a conexión entre os puntos de terminación das redes fixas e móbiles e as redes públicas de telecomunicacións, incluíndo o acceso aos servizos de transmisión de datos, en especial, o acceso a Internet.
- Continuidade no funcionamento da rede soporte dos servizos esenciais de difusión de radio e televisión.

É evidente pois que os servizos de telecomunicación ven ineludiblemente afectados polo interese público en canto resultan imprescindibles para a participación social dos individuos e para o desenvolvemento das súas actividades económicas.

A Lei 9/2014, do 9 de maio, Xeneral de Telecomunicacións establece que entre as obrigacións de servizo público atópanse as encamiñadas a garantir a existencia de servizos de comunicacións electrónicas dispoñibles ao público, de adecuada calidade en todo o territorio nacional a través dunha competencia e unha liberdade de elección reais, e tratar as circunstancias en que as necesidades dos usuarios finais non se vexan atendidas de maneira satisfactoria polo mercado.

5.1 Dereitos humanos G4-HR1 G4-HR3 G4-HR4 G4-HR10 G4-HR11 G4-HR12

RETEGAL, como sociedade mercantil pública, executa todas as súas actuacións baixo a premisa da contribución que realiza á poboación e ao interese xeral ao que se encamiña na sociedade galega.

“En España os dereitos humanos universais están contemplados na lei e garantidos a través de múltiples tratados asinados polo noso Estado así como outras fontes do dereito internacional”.

A Lei Orgánica 1/2015 do 30 de marzo, pola que se modifica a Lei Orgánica 10/1995 do 23 de novembro do Código penal, supón non só unha revisión e actualización do Código, senón tamén unha adaptación do seu contido a disposicións e compromisos internacionais.

Esta reforma establece que as persoas xurídicas serán responsables, non só polos delitos cometidos no seu nome polos seus representantes e administradores, senón ademais polos delitos cometidos polos seus empregados ante a falta de medidas de control e prevención.

Neste contexto, en RETEGAL planificouse a implantación dun modelo de xestión de cumprimento, acuñado como Compliance Corporativo, que nos axudará a identificar, previr, categorizar e, no seu caso actuar, sobre os posibles delitos na orde penal.

Ata a data non identificamos nin tivemos constancia ou sospeita de ningunha práctica relacionada con traballo infantil e/ou traballo forzoso nin na nosa organización nin na nosa cadea de valor

5.2 Loita contra a corrupción G4-SO2, G4-SO4, G4-SO5

Actualmente os nosos empregados, así como calquera persoa ou entidade que traballe no noso nome ou representación, ten prohibido ofrecer, realizar, prometer ou autorizar o pago de calquera suma de diñeiro ou bens de valor, directa ou indirectamente, a particulares, funcionarios de goberno, partidos políticos, representantes, membros ou candidatos dun partido ou cargo político, co obxecto de proporcionar, obter ou conservar algún negocio, favor, interese ou vantaxe ou ben co fin de:

- Inflúir en calquera acto ou decisión do destinatario no exercicio do seu cargo.

- Inducir ao destinatario para actuar ou a deixar de actuar de calquera forma que supoña unha infracción das obrigacións legais deste.
- Inducir ao destinatario para utilizar a súa influencia na administración estatal, autonómica ou local, no Goberno, ou nunha entidade pública, co fin de alterar ou influír en calquera acto ou decisión destes.

No marco do proxecto de Compliance que implantamos a data de publicación desta memoria, temos establecidas medidas específicas para abordar estes riscos.

Destacar que non se detectou ningún caso de corrupción no que estea afectado algún traballador da nosa sociedade.

5.3 Satisfacción dos nosos clientes G4-PR5

No marco da mellora continua dos nosos procesos derivados do noso sistema de xestión da calidade certificado conforme á norma UNE-EN ISO 9001 levamos a cabo anualmente unha análise da satisfacción dos nosos clientes, entendendo por estes, aqueles a os que prestamos algún servizo de telecomunicación.

As análises de satisfacción de cliente centrámolos naqueles servizos prestados polo CEXAR, nas súas actividades de atención de usuarios, xestión de incidencias, reclamacións e traballos programados.

Adicionalmente a estas enquisas, os clientes dispoñen de 2 vías para a comunicación de reclamacións, incidencias e/ou suxestións:

- Na xestión de incidencias, traballos programados e reclamacións de servizo, asínanse procedementos de comunicación na que se identifican os interlocutores de cada parte, incluíndo os niveis de escalado.
- Fóra da xestión de incidencias, as suxestións relacionadas co servizo en xeral trátanse de canalizar a través do responsable de Desenvolvemento de Servizos.

Dentro do marco do noso sistema de xestión, temos planificado mellorar o sistema de soporte á realización de enquisas a clientes (formulario web), canles de entrada (páxina web) así como o universo de grupos de interese a analizar (ampliándoo a novos axentes que interaccionan coa nosa sociedade).

5.4 Cumprimento regulatorio G4-PR3 G4-PR4 G4-PR6 G4-PR7 G4-PR9

A Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno na Administración pública galega, é o marco que regula as prácticas de transparencia e responsabilidade na xestión e o noso referente normativo á hora de rexer as nosas actuacións.

En 2016 non recibimos nin detectamos internamente ningunha incidencia relacionada con incumprimentos legais, normativos, competencia, patrocinio ou calquera compromiso voluntario asinado en materia social, de seguridade e saúde laboral e medio ambiental.

Ao ser Retegal unha empresa de servizos, non temos produtos no mercado que requiran dunha información ou etiquetaxe específico, á marxe dos preceptivos marcados CE que dispón todo o equipamento instalado que así o requira. Todas as nosas actividades están suxeitas á normativa industrial, de seguridade da información e de xestión e contratación pública.

No marco do noso sistema de xestión da calidade, auditado anualmente por unha entidade independente acreditada, levamos a cabo o control dos nosos provedores e subcontratas axustándonos sempre á normativa de cotracción do sector público.

Temos planificada a extensión destes controis a toda a nosa cadea de valor, polo que incluiremos nos nosos pregos de contratación cláusulas de respecto e seguimento de boas prácticas en materia económica, social e ambiental.

Actualmente, solicitamos a todos os nosos provedores a acreditación de estar ao tanto das súas obrigacións tributarias, tanto da administración estatal como autonómica, e das súas obrigacións coa Seguridade Social.

5.5 Proxección social G4-SO1

Destacamos como iniciativa de fomento e difusión das tecnoloxías e boas prácticas de xestión pública, a recepción de visitas de estudantes nas instalacións do Centro de Xestión e Atención de Rede (CEXAR) e o Centro Emisor (C.E.) de Ou Pedroso. Durante o ano 2016 asistiron un total de 104 alumnos. Os centros que nos visitaron en 2016 foron:

- Escola de Suboficiais da Armada. Febreiro de 2016. Visita ao CEXAR e ao C.E. Ou Pedroso.

Memoria de Responsabilidade Social Corporativa_2016

- *IES Espiñeira (Boiro). Abril de 2016. Visita ao CEXAR e ao C.E. Ou Pedroso*

En todas as visitas explicouse a actividade de RETEGAL, os servizos prestados, as tecnoloxías empregadas e o funcionamento básico do equipamento en servizo.

6. Equipo Humano

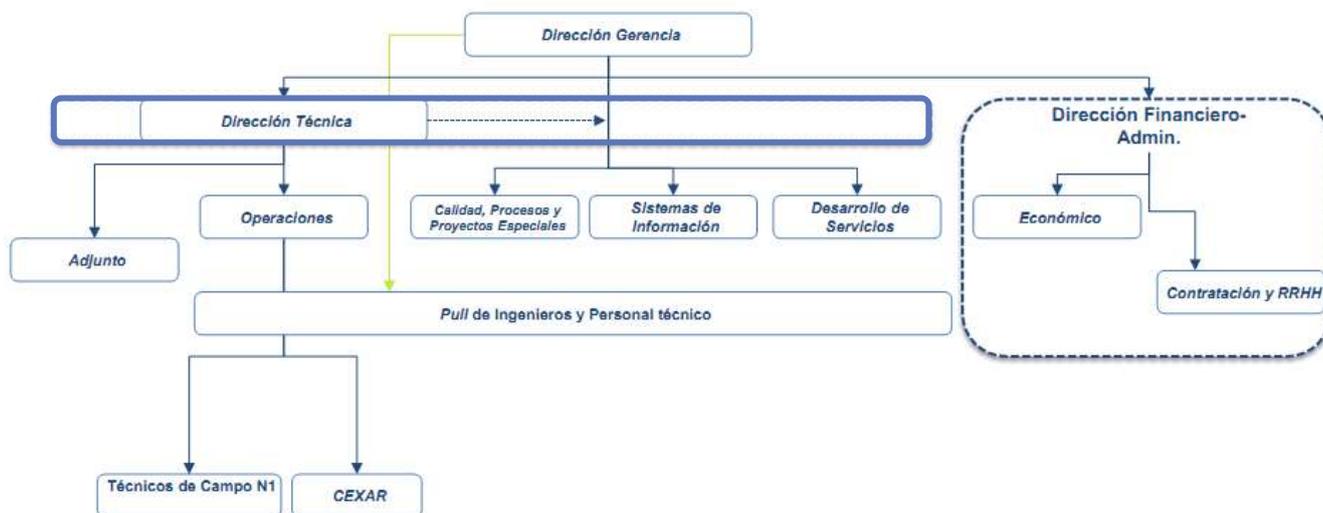
O principal activo de RETEGAL é o persoal que o conforma. No camiño para consolidar o noso modelo de negocio como socialmente responsable, dirixímonos a este colectivo, pola afectación directa que ten na competitividade, imaxe e valoración social da nosa organización. Deste xeito, tratamos de crear unha contorna de traballo de calidade, non só en termos de produtividade, senón de confort social.

Partindo sempre do absoluto respecto ao marco xurídico que regula o ámbito laboral, establecemos como premisa antes do deseño e despregamento de calquera estratexia en RSC, a “participación continua e activa de todos os nosos traballadores no desenvolvemento, mellora e fomento da responsabilidade social a través das nosas canles internas de comunicación”.

6.1 Estrutura interna

A nosa estrutura organizativa está encabezada por unha Dirección Xerencia da que dependen a área técnica, e a área financeira-administrativa.

6.2 Empleo e prácticas laborais G4-LA1, G4-LA2, GA-LA3, G4-LA4

Calquera contratación de persoal realízase tendo en conta os principios de igualdade, mérito e capacidade, así como os de publicidade e libre concorrència establecidos pola Lei 10/1996, do 5 de novembro, de actuación de entes e empresas nas que ten participación maioritaria a Xunta de Galicia, en materia de persoal e contratación (DOG n° 227, do 20 de novembro), así como polo noso Convenio Colectivo e pola lexislación laboral.

Indicar que no ano 2016 non se produciron nin baixas nin vacantes por xubilación. Non se realizou ningunha contratación de persoal laboral fixo.

O Real Decreto-Lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade, establece que se deben adoptar medidas para garantir a asignación eficiente e a optimización dos recursos humanos, así como a adopción de criterios vinculantes de mobilidade e asignación de postos acordando, no seu caso, cambios de adscrición de postos ou redistribución de efectivos. Neste sentido, contéplase en primeira instancia a promoción interna

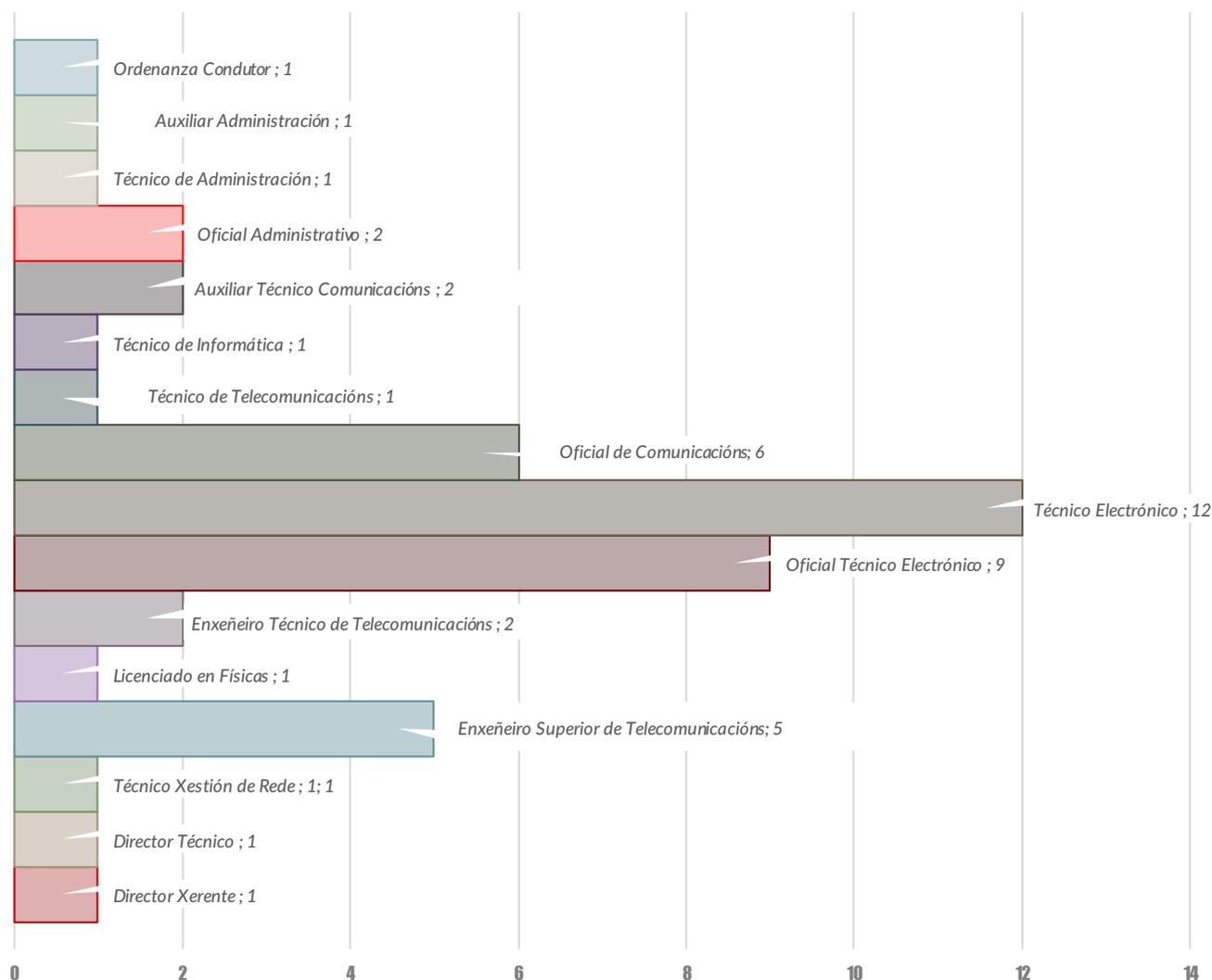
como mecanismo para cubrir prazas vacantes, establecendo como requisito o ter unha antigüidade de, polo menos, 12 meses (art. 19 do Convenio Colectivo de RETEGAL).

O noso persoal en 2016 foi de 46 persoas, sendo o gasto total do exercicio no capítulo de persoal de 2.722.511,76 €. Neste importe atópanse incluídos os gastos de persoal fixo, gastos de persoal temporal e/ou eventual, a realización de gardas, nocturnidade, etc., todos os gastos sociais e o desconto da Lei 3/2012, do 6 de xullo de medidas urxentes para a reforma do contrato laboral.

O réxime de vacacións, permisos e licenzas aplicable aos traballadores, atópase recollido no Convenio Colectivo de Retegal, mellorado e adaptado á normativa máis actual mediante a Resolución 18/07 da Dirección-Xerencia de RETEGAL pola que se regula o réxime de vacacións, permisos e licenzas, do persoal de RETEGAL suxeito a convenio.

En todo o non previsto, e en tanto non se proceda a unha nova actualización da Instrución, para aquilo que puidese contravenir o establecido na normativa laboral vixente de aplicación, estarase ao establecido nesta última.

Desglose de plantilla por categorías profesionales

6.3 Beneficios sociais G4-LA2

Por mor da publicación da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico e da anterior publicación da Lei 1/2012, do 29 de febreiro, de medidas temporais en determinadas materias de emprego público da Comunidade Autónoma de Galicia, suspendeuse temporalmente o capítulo de Acción Social definido no convenio de RETEGAL. O pago do complemento por incapacidade temporal do persoal deberá realizarse de acordo ás regras prescritas no artigo 2 da Lei 1/2012.

6.4 Saude e seguridade no traballo G4-LA5, G4-LA6, G4-LA7, G4-LA8

En cumprimento da Lei 31/1995 de Prevención de Riscos Laborais (LPRL), e atendendo á regulación establecida no Real Decreto 39/1997, do 17 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento dos servizos de prevención, temos encomendada a área de prevención de riscos laborais a un servizo de prevención alleo que se encarga de asesorar e controlar os programas de seguridade laboral no centro de traballo.

Ao ser Retegal unha empresa de menos de 50 traballadores, non é preceptiva a constitución dun Comité de Seguridade e Saúde da empresa.

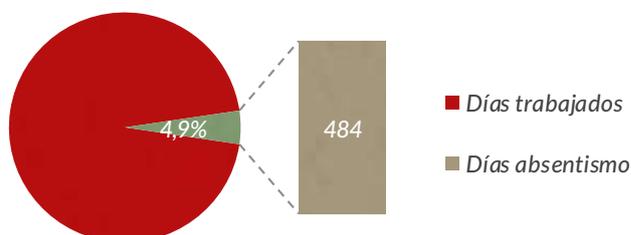
De conformidade cos datos facilitados polo servizo de prevención alleo, durante 2016 non se contabilizaron accidentes laborais que requirisen algún tipo de actuación de primeiros axulios nin enfermidades profesionais.

Relación de días perdidos			
Total horas traballadas	Días absentismo (por enfermidade non profesional)	Días de absentismo (non xustificado)	IDR
77.682,3	484	0	124,61

* Non se considera absentismo os días de vacacións, permisos e licenzas legalmente establecidos

* Contabilízase o total de días naturais de ausencia

En 2016 contabilizáronse un total de 484 días de absentismo sobre un total de 9856 días traballados, supoñendo un índice de absentismo (AR) de 982,14. ((horas perdidas/ xornada laboral x total de traballadores) x 100).

Tasa de absentismo (AR) = (días perdidos por ausencia/días traballados) * 200.000.

Durante o ano 2016 despregamos un programa asistencial, destinado a traballadores, en materia de formación, asesoramento, prevención, control e tratamento de riscos laborais.

No marco deste programa, impartimos dous cursos de 8 horas cada un (4 teóricas + 4 prácticas) ao que asistiu todo o persoal de nivel 1 (técnicos de campo).

Do mesmo xeito, acometemos a adquisición de roupa de protección contra o frío (UNE-EN 511:2006 e UNE-EN 342:2004/AC:2008) e a choiva (UNE-EN 343:2004+A1:2008/AC:2010), en colaboración cos delegados de persoal e os técnicos de prevención, para un total de 46 traballadores.

Levamos a cabo actuacións de adecuación en centros, procedendo a:

- *Instalación de sinalizacións.*
- *Instalación de iluminacións de emerxencia.*
- *Medicións dos niveis de ruído en centros de traballo.*
- *Análise da potabilidade da auga en todos os centros emisores.*

Igualmente, continuáronse os traballos de limpeza das parcelas, revisión e adecuación de torres e valados dos centros.

En 2016 procedemos á revisión e actualización do Plan de Prevención e o Plan de emerxencias, adaptándoo ás necesidades actuais da organización.

6.5 Capacitación e educación G4-LA9, G4-LA10

En RETEGAL dispoñemos de documentos que definen os perfís de posto e os plans anuais de formación dirixidos ao persoal. Dentro do marco do noso sistema de xestión da calidade levamos un adecuado control e rexistro de todas as actividades formativas realizadas.

Respecto da formación, regulada no Capítulo XII do Convenio Colectivo de RETEGAL, existe unha Comisión coordinadora de carácter consultivo e de composición paritaria, que se reúne periodicamente co fin de propoñer á empresa un programa xeral de formación en función das necesidades da organización. (art. 67 do Convenio Colectivo de RETEGAL).

Esta Comisión é a encargada de propoñer o programa de formación e difundir a asistencia aos cursos organizados polas distintas organizacións externas. Do mesmo xeito, propón formación específica e

pona en coñecemento da Dirección Xerencia, quen se encargará da súa comunicación á organización (art. 69 do Convenio Colectivo de RETEGAL).

Por outra banda, o Convenio Colectivo de RETEGAL contempla tamén, entre as licenzas retribuídas dos seus traballadores, a licenza polo tempo establecido para gozar dos dereitos educativos xenerais e de formación profesional nos supostos e na forma regulados pola lei.

Ao longo de 2016 impartimos cursos de formación sobre a utilización de equipos de medida, novas tecnoloxías e novos equipos adquiridos.

6.6 Igualdade e non discriminación G4-LA12, G4-LA13, G4-HR3, G4-56, G4-57, G4-58

Como dixemos anteriormente, na nosa condición de sociedade mercantil pública, para a contratación de persoal, rexémonos pola Lei 10/1996, do 5 de novembro, de actuación de entes e empresas nas que ten participación maioritaria a Xunta de Galicia, en materia de persoal e contratación (DOG nº 227, do 20 de novembro), así como polo noso Convenio Colectivo, respectando por tanto os principios de igualdade, mérito e capacidade nos procesos selectivos, polo que non existe discriminación por sexo, condición, credo ou calquera outro aspecto de diversidade.

Así mesmo, ademais do respecto aos principios de igualdade e non dicriminación en relación aos procesos de selección, no ámbito interno da sociedade, aplícanse tamén os principios de igualdade, mérito e capacidade nos instrumentos de promoción profesional previstos na lei e no Convenio Colectivo de RETEGAL.

Doutra banda, no ano 2017 definirase e implantará un sistema de prevención de riscos penais, que vinculará a todo o persoal de RETEGAL, que establecerá un código ético respecto aos valores e principios democráticos, de tal modo que as persoas suxeitas a este código velarán no desempeño da súa actividade, polo cumprimento dos principios de igualdade, liberdade, xustiza e pluralismo político, absténdose de calquera actuación que poida producir discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión, orientación sexual ou por calquera outra circunstancia persoal, política ou social.

En materia de igualdade, a responsabilidade social empresarial é obxecto da Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes, que no Capítulo VII, «A igualdade na responsabilidade social das empresas», regúlaa en tres artigos. Concretamente o artigo 75, «Participación das mulleres nos Consellos de administración das sociedades mercantís», establece que as sociedades obrigadas a presentar conta de perdas e ganancias non abreviada procurarán incluír no seu Consello de administración un número de mulleres que permita alcanzar unha presenza equilibrada de mulleres e homes, o cal, como se comentou nesta Memoria, cúmprese en RETEGAL.

6.7 Liberdade de asociación e negociación colectiva G4-LA16, G4-HR4

Como non podía ser doutra maneira, respectamos a liberdade de asociación ou dereito de asociación dos nosos empregados, como dereito da súa libre dispoñibilidade para constituír formalmente agrupacións permanentes ou persoas xurídicas encamiñadas á consecución de fins específicos.

O diálogo social e as relacións cos representantes legais dos traballadores é fluído no ámbito laboral de RETEGAL.

O Convenio Colectivo de RETEGAL regula os dereitos colectivos e de representación dos traballadores (Capítulo XV do Convenio Colectivo de RETEGAL), que se atribúe aos Delegados de persoal, e no que, entre outros, regúlase o dereito á negociación colectiva.

A dirección de RETEGAL facilita o lícito exercicio da actividade sindical dos delegados de persoal e seccións sindicais, e a súa difusión informativa no centro de traballo. Dentro das súas posibilidades, permite o emprego dos medios necesarios para o cumprimento dos devanditos obxectivos.

7. Xestión ambiental

A Política Ambiental de RETEGAL ten como obxectivo velar pola protección do medio ambiente en calquera das súas actuacións.

A presente Política describe os límites aceptables que deben rexer os criterios ao redor da prevención do dano ambiental, á restauración do devandito dano, á minimización do impacto ambiental e á compensación social do impacto inevitable. Así mesmo, é aplicable a todos os empregados, directivos e membros dos órganos de administración da sociedade e refírese a accións individuais e/ou conxuntas realizadas por ou en nome da sociedade.

En RETEGAL mantemos un compromiso de liderado ambiental en todas as nosas actividades empresariais e, sendo conscientes do posible impacto ambiental da nosa actividade, a protección do medio ambiente exprésase como un dos nosos principais valores, o que fai que todos os directores e empregados, así como os contratistas que realicen actividades para RETEGAL, deberán cargar coa responsabilidade persoal que os oriente, de maneira activa, cara á prevención do dano ambiental, cara á restauración do dano, cara á minimización do impacto e á compensación social do impacto inevitable.

Así pois, RETEGAL comprométese a:

- Considerar as variables ambientais e sociais, na planificación e desenvolvemento das nosas actividades e nas dos nosos contratistas.
- Cumprir a lexislación ambiental, incluídos os requisitos legais, normas e compromisos aos que nos subscribiremos.
- Previr o dano ambiental, utilizando prácticas e procesos empresariais que minimicen os impactos (visual, enerxético, contaminante, sobre riscos na saúde e seguridade das persoas e equipos, etc.).
- Mellorar de forma continua o noso sistema de xestión e o rendemento ambiental.
- Actuar de inmediato para a restauración do dano, a minimización do impacto e á compensación social de calquera impacto inevitable

Todos os nosos empregados e contratistas deben notificar calquera incidencia que afecte ao medioambiente, a saúde ou a seguridade, para que podamos iniciar a acción correctiva de inmediato, se procedese.

No ano 2011, elaborouse e difundiu un Manual de boas prácticas para a optimización dos recursos: comunicacións, enerxía, material de oficina e outros, que segue en vigor.

A Dirección comprométese a revisar a política ambiental periodicamente coas adaptacións que poidan xurdir, garantindo a difusión da mesma entre todos os nosos empregados e contratistas.

Integrar a xestión ambiental na nosa empresa pode mellorar a súa competitividade e obter entre outras, as seguintes vantaxes:

- *Reducir custos para a empresa e o usuario final, ao mellorar a redución da cantidade de recursos necesarios para realizar o mesmo produto ou servizo.*
- *Participar na cadea de valor das administracións públicas e de todo o sector público, que empezaron a incluír cláusulas ambientais nos seus procesos de compra e contratación.*
- *Mellorar a súa reputación, o que pode permitir fidelizar os seus clientes mellorar a imaxe que as empresas do sector teñen na sociedade, fundamentalmente no que a emisións radioelétricas refírese.*

Nun exercicio de responsabilidade ambiental, nos seguintes apartados enfocamos os aspectos ambientais e as accións que podemos tomar respecto diso.

7.1 Bens materiais. G4-EN1

Por razón da nosa actividade, prestación de servizos de telecomunicación, a sociedade non produce bens materiais, en consecuencia non é habitual o uso de embalaxes. Embálanse envíos puntuais de material para o que se reaprovechan caixas de material recibido. O seu impacto é residual no conxunto das operacións de RETEGAL.

7.2 Consumo eficiente de recursos.

Un uso máis eficiente de recursos reportará en por si un aforro en custos. Desde unha perspectiva solidaria, esforzámonos en eliminar ou minimizar o noso consumo de recursos, especialmente aqueles que actualmente son limitados, de tal maneira que diminuíndo nuestra dependencia de determinados recursos, estamos a potenciar a propia sustentabilidade da empresa.

7.3 Auga. G4-EN8

Unicamente utilizamos a auga en limpeza e hixiene de edificios e persoas. Non a utilizamos en procesos industriais de fabricación ou produción.

Nas nosas oficinas a auga procede da traída municipal e nos centros emisores procede de captación subterránea. Non existen medidas de aforro no consumo.

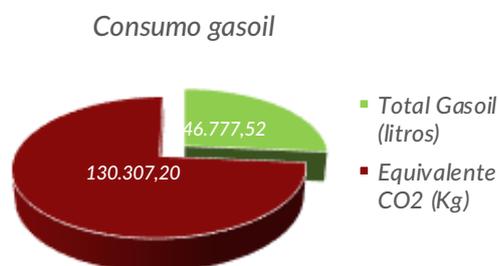
Durante o ano 2017 abordaremos a implantación dun sistema de xestión ambiental que nos permitirá controlar, e no seu caso reducir, o consumo de auga nas nosas instalacións. O sistema ambiental integrarase no sistema actual de xestión.

7.4 Combustibles fósiles. G4-EN3 G4-EN4 G4-EN5

Utilizamos gasóleo para o abastecemento de vehículos e para a xeración de enerxía eléctrica en casos de emerxencia (grupos electrógenos ante fallo na subministración eléctrica)

O consumo anual estimado é o seguinte:

- Vehículos: 42.514,52 litros.
- Grupos electrógenos: 2.074,88 litros

Os cálculos realizáronse en base aos consumos medidos no ano 2016, tanto da enerxía eléctrica como de gasoil.

Non se calcularon as variacións en combustibles fósiles pola súa baixa incidencia.

7.5 Enerxía. G4-EN2 G4-EN4 G4-EN5 G4-EN6 G4-EN7

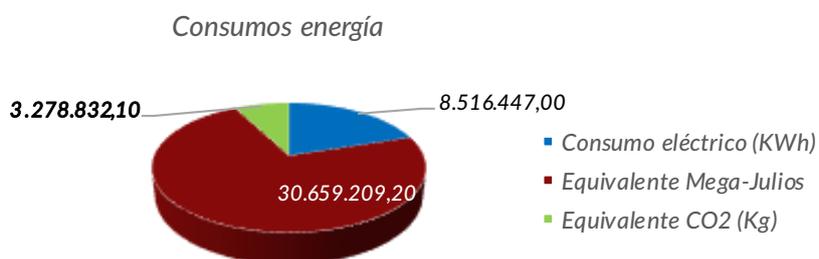
Desenvolvemos políticas e accións enfocadas a conseguir a eficiencia enerxética de todas as actividades da empresa.

Así mesmo fomentamos, a través da contratación pública, a adquisición de equipos energeticamente eficientes, establecendo criterios que poñan en valor estes equipos.

A eléctrica é a principal fonte de enerxía que utilizamos para a prestación dos nosos servizos. Como consecuencia do seu uso xeramos calor e ondas electromagnéticas.

A nivel interno levamos a cabo prácticas encamiñadas á redución de custos e consumos, tales como:

- Contratación centralizada da enerxía eléctrica a través do contrato marco da Xunta de Galicia.
- Nos procesos de renovación de equipamento se prima na contratación a eficiencia enerxética (potencia entregada / potencia demandada).
- Nos sistemas de refrixeración téndese á utilización de sistemas de convección e ventilación fronte a sistemas de refrixeración.
- Nos procesos de compra ou aluguer a longo prazo de vehículos valórase o seu consumo e os seus niveis de contaminación.

A enerxía utilizada é, na súa gran parte, para a subministración eléctrica do equipamento dos seus máis de 270 centros de telecomunicacións. O consumo en sistemas de calefacción é simbólica fronte ao consumo do equipamento de telecomunicacións.

Consumo estimado anual: 8.516.447,00 KWh.

7.6 Cambio climático e emisións de efecto invernadoiro.

O cambio climático e emisións de efecto invernadoiro aféctanos a todos. As empresas responsables poñen en práctica accións máis aló das súas obrigacións legais para adaptarse ao cambio climático e reducir as súas emisións de efecto invernadoiro.

7.7 Xeración e xestión de residuos.

A xeración de residuos é a outra cara da moeda do consumo de recursos. Obviamente canto menos consúmase, menos residuos con efectos nocivos xeraranse e menos será necesario eliminar. A empresa responsable tentará minimizar a xeración de residuos como consecuencia da súa actividade, e xestionará os que se produzan da forma menos daniña e máis respectuosa para o medio ambiente.

7.8 Biodiversidade e espazos naturais. G4-EN11 G4-EN12 G4-EN13 G4-EN14

O impacto sobre a diversidade vén determinado polo tipo de actividade que levamos a cabo, polo que a estratexia para preservar a biodiversidade debe integrar elementos tanto de prevención e xestión, como de restauración de danos, provocados polas actividades da empresa.

Galicia, polo seu singular perfil demográfico e a súa dispersión poboacional, configura un territorio cunha notable diferenza en canto á accesibilidade aos servizos de telecomunicación, entre os núcleos máis poboados e os menos poboados, o que condiciona o despregamento da rede e a consecuente afectación á contorna natural.

A Lei 3/2013, do 20 de maio, de impulso e ordenación das infraestruturas de telecomunicación de Galicia dítase respectando a competencia exclusiva do Estado en materia de telecomunicacións – artigo 149.1.21º da Constitución española (CE)– e en exercicio das competencias recoñecidas constitucionalmente ás comunidades autónomas en materia de fomento do desenvolvemento económico da Comunidade Autónoma dentro dos obxectivos marcados pola política económica nacional – artigo 148.1.13º da Constitución española–, en materia de ordenación do territorio, urbanismo e vivenda – artigo 148.1.3º da Constitución española–, en materia de protección ambiental – artigo 149.1.23º da Constitución española– e en materia de patrimonio monumental de interese para a Comunidade Autónoma – artigo 140.1.28º da Constitución española–.

A Comunidade Autónoma de Galicia ten recoñecida no seu Estatuto de autonomía a competencia exclusiva en materia de fomento e planificación da actividade económica de Galicia de conformidade coas bases e a ordenación da actuación económica xeral e a política monetaria do Estado –artigo 30.1.1 do Estatuto de autonomía–. Tomando como referencia este marco competencial, corresponde á Comunidade Autónoma de Galicia o fomento do desenvolvemento da súa actividade económica, sen que poida descoñecer o papel decisivo que na esfera comunitaria reservouse ás administracións públicas para o fomento do desenvolvemento das tecnoloxías da información e a comunicación. Deste xeito, é a propia Comunidade Autónoma a que poderá impulsar o citado desenvolvemento ao obxecto de contribuír á integración de Galicia na sociedade da información, iniciando o procedemento de modificación do actual sistema produtivo e económico cara a un sistema baseado na denominada economía do coñecemento.

No ámbito territorial, a Comunidade Autónoma, no exercicio das súas competencias en materia de ordenación do territorio e do litoral, urbanismo e vivenda –artigo 27.3 do Estatuto de autonomía, normas adicionais sobre protección do medio ambiente e da paisaxe de conformidade co artigo 149.1.23º da Constitución –artigo 27.30 do Estatuto de autonomía–, así como en materia de patrimonio histórico, artístico, arquitectónico, arqueolóxico, de interese de Galicia, sen prexuízo do que dispón o artigo 128 da Constitución –artigo 27.38º do Estatuto de autonomía–, considera pertinente establecer as condicións, límites e requisitos necesarios para que o despregamento das infraestruturas de telecomunicacións leve a cabo de modo que permita unha cohesión social e económica na Comunidade Autónoma froito dun novo modelo non só económico, senón tamén territorial, de tal forma que se recollen previsións específicas para que este despregamento realícese de forma eficiente e adecuada desde un punto de vista urbanístico e de ordenación do territorio, ambiental, paisaxístico e de protección do patrimonio cultural.

Así mesmo, a Directiva 2009/140/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de novembro de 2009, pola que se modifican a Directiva 2002/21/CE, relativa a un marco regulador común das redes e os servizos de comunicacións electrónicas; a Directiva 2002/19/CE, relativa ao acceso ás redes de comunicacións electrónicas e recursos asociados, e á súa interconexión, e a Directiva 2002/20/CE, relativa á autorización de redes e servizos de comunicacións electrónicas, xustifican a intervención das administracións territoriais no ámbito da ordenación das telecomunicacións por razóns de protección do medio ambiente, de seguridade pública e planificación urbana e de ordenación territorial.

Trátase, en definitiva, de garantir que o despregamento das novas redes realícese de maneira equitativa, eficiente e respectuosa co medio ambiente.

Ademais do anterior, a Directiva 2009/140/CE tamén prevé a obrigaón das administracións territoriais de establecer procedementos adecuados de coordinación na execución de obras públicas ou na utilización de calquera recurso ou propiedade pública que garantan a dispoñibilidade de información polas partes interesadas.

En RETEGAL analizamos os impactos máis significativos para a biodiversidade naqueles espazos naturais protexidos e en áreas de alta biodiversidade, consecuencia da súa actividade de despregamento e mellora da rede de telecomunicación de Galicia.

Así, identificamos como espazos afectados pola súa biodiversidade: Rede Galega, Rede Natura 2000, espazos de protección internacional (RAMSAR e Reserva da Biosfera) e outros espazos protexidos, de tal maneira que, de despregar centros de telecomunicación durante o ano 2017, ademais de cumprir con todos os informes sectoriais dos que xa dispón o Plan sectorial de infraestruturas de telecomunicacións xestionadas por RETEGAL aprobado polo Consello da Xunta no ano 2013, faremos os nosos maiores esforzos por evitar sempre que sexa posible a súa instalación nestas localizacións.

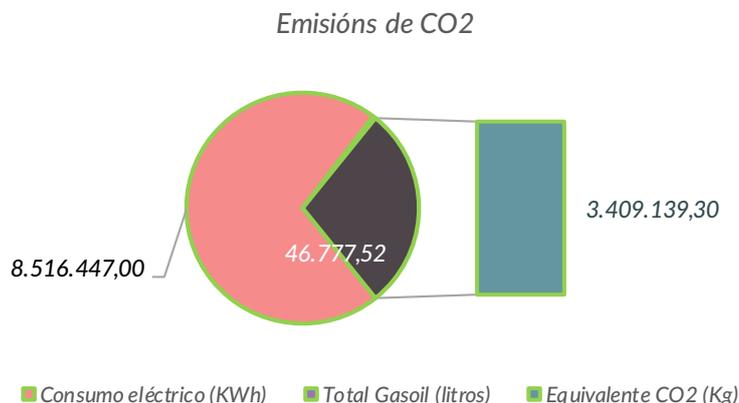
7.9 Emisións. G4-EN15 G4-EN19

Unha análise do ciclo de vida, por exemplo dos vehículos, permitiranos detectar en que fase xéranse as principais cargas ambientais e, en consecuencia adoptar medidas de esforzo de mellora ambiental. En RETEGAL non producimos emisións contaminantes derivadas do consumo eléctrico habitual. As emisións existentes son as derivadas do funcionamento dos vehículos a motor e esporadicamente dos grupos electrógenos de emerxencia.

Non existe unha xestión específica, salvo as revisións periódicas de motores e vehículos coa finalidade de garantir a boa combustión.

Así mesmo, desde os centros de telecomunicacións emítense radiacións radioeléctricas que están dentro dos límites legais establecidos, así como sometidos aos controis periódicos normativos e aos nosos propios mantementos adicionais. É importante resaltar que, polas características dos servizos que prestamos, estes centros atópanse situados en zonas illadas, de elevada cota e practicamente despobladas.

Debemos asumir o compromiso de analizar o ciclo de vida dos equipos e instalacións para determinar as cargas ambientais que permita a toma de decisións para conseguir unha mellora ambiental.

7.10 Sensibilización e educación ambiental.

A formación e sensibilización ambiental afecta a todas as persoas que forman parte da nosa empresa, e por iso elaboramos no ano 2011 o Manual de boas prácticas para a optimización dos recursos: comunicacións, enerxía, material de oficina e outros, que segue en vigor, que debe actualizarse con aqueles aspectos que se identificaron como significativos e que se pretenda mellorar.

7.11 Desprazamentos e transporte. G4-EN30

Coa finalidade de mellorar a eficiencia enerxética, ambiental e económica, adoptamos medidas adicionais encamiñadas á eficiencia económica ambiental e enerxética:

- Utilización das novas tecnoloxías para a redución dos desprazamentos do noso persoal, sempre que iso sexa posible, a reunións de traballo (audio-conferencias, vídeo-conferencias, etc).
- Instalación e mellora dos sistemas de telesupervisión e telegestión nos centros de telecomunicación, incluso instalando equipos de reserva telecomandados, coa finalidade de reducir e/ou agrupar os desprazamentos do noso persoal de mantemento e operacións.

- *Utilización de medios de transporte colectivos, especialmente para desprazamentos de longa distancia.*
- *Utilización de empresas de transporte para envío de materiais entre centros da empresa.*

Temos como obxectivo a medio prazo a ampliación do alcance do noso sistema de xestión da calidade, incluíndo a área de enxeñería.

Igualmente a xestión ambiental tamén será certificada conforme a norma UNE-EN ISO 14001:2015. Deste xeito, conseguiremos integrar, nun único modelo de xestión, os aspectos propios da nosa actividade desde a tripla perspectiva da calidade, medio ambiente e seguridade e saúde laboral.

Débese facer notar que non recibimos ata a data ningunha sanción nin multa por incumprimentos en materia ambiental.

Na nosa próxima memoria poderemos reportar información e datos contrastados da nosa xestión ambiental, evidenciando así, o noso compromiso co medio ambiente e cos emprazamentos naturais dos que, de modo indirecto, somos tamén custodios.

Anexo I: Os 10 principios do Global Compact

Os 10 Principios do Pacto Mundial derivan de declaracións de Nacións Unidas en materia de dereitos humanos, traballo, medio ambiente e anticorrupción e gozan de consenso universal.

Dereitos Humanos

Principio 1

“As empresas deben apoiar e respectar a protección dos dereitos humanos fundamentais, recoñecidos internacionalmente, dentro do seu ámbito de influencia”

Principio 2

“As empresas deben asegurarse de que as súas empresas non son cómplices na vulneración dos Dereitos Humanos”

Normas Laborais

Principio 3

“As empresas deben apoiar a liberdade de afiliación e o recoñecemento efectivo do dereito á negociación colectiva”

Principio 4

“As empresas deben apoiar a eliminación de toda forma de traballo forzoso ou realizado baixo coacción”

Principio 5

“As empresas deben apoiar a erradicación do traballo infantil”

Principio 6

“As empresas deben apoiar a abolición das prácticas de discriminación no emprego e a ocupación”.

Medio Ambiente

Principio 7

“As empresas deberán manter un enfoque preventivo que favoreza o medio ambiente”

Principio 8

“As empresas deben fomentar as iniciativas que promovan unha maior responsabilidade ambiental”

Principio 9

“As empresas deben favorecer o desenvolvemento e a difusión das tecnoloxías respectuosas co medioambiente”

Anticorrupción

Principio 10

“As empresas deben traballar contra a corrupción en todas as súas formas, incluídas extorsión e suborno”

Pacto Mundial

Red Española

Anexo II: Fontes e referencias

Interna

- Web Retegal: www.retegal.es
- Estatutos de la sociedad REDES DE TELECOMUNICACIÓN GALEGAS RETEGAL, S.A.
- Plan sectorial de implantación y desarrollo de las infraestructuras de la Administración General y del sector público autonómico de Galicia gestionadas por RETEGAL.
- Cuentas anuales de RETEGAL 2016.
- Retribución y efectivos 2016.
- Convenio colectivo de los trabajadores de RETEGAL.
- Resolución 02/12 de la Dirección Gerencia de Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A., por la que, en aplicación de la ley 1/2012 de 29 de febrero, de medidas temporales en determinadas materias do empleo público de la comunidad autónoma de Galicia, se modifica la disposición adicional primera del convenio colectivo de RETEGAL.
- Memoria de los presupuesto 2016 y programa de actuación e inversiones y financiación.
- Informe de revisión por la Dirección del sistema de gestión de la calidad, año 2016.

Externa

- Constitución Española de 1978.
- Ley Orgánica 1/2015, de 30 de marzo, por la que se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal.
- Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones.
- Ley 16/2010, de 17 de diciembre, de organización y funcionamiento de la Administración general y del sector público autonómico de Galicia.
- Ley 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal.
- Ley 1/2016, de 18 de enero, de transparencia y buen gobierno.
- Ley 3/2012, de 6 de julio, de medidas urgentes para la reforma del contrato laboral.
- Ley 4/2016, de 4 de abril, de ordenación de asistencia jurídica de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y de su sector público.

- *DIRECTIVA 2014/24/UE DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO, de 26 de febrero de 2014, sobre contratación pública y por la que se deroga la Directiva 2004/18/CE.*
- *DIRECTIVA 2014/25/UE DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO, de 26 de febrero de 2014, relativa a la contratación por entidades que operan en los sectores del agua, la energía, los transportes y los servicios postales y por la que se deroga la Directiva 2004/17/CE*
- *Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible.*
- *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales.*
- *Ley 14/2013, de 26 de diciembre, de racionalización del sector público autonómico.*
- *Ley 3/2013, de 20 de mayo, de impulso y ordenación de las infraestructuras de telecomunicaciones de Galicia.*
- *Ley 12/2015, de 24 de diciembre, de presupuestos generales de la Comunidad Autónoma de Galicia para el año 2016.*
- *Real Decreto 299/2016, de 22 de julio, sobre la protección de la salud y la seguridad de los trabajadores contra los riesgos relacionados con la exposición a campos electromagnéticos.*
- *Real Decreto 39/1997, de 17 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de los Servicios de Prevención de Riesgos Laborales.*
- *Real Decreto 1720/2007, de 21 de diciembre, por el que se aprueba el Reglamento de desarrollo de la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal.*
- *Real Decreto 805/2014, de 19 de septiembre por el que se aprueba el Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre y se regulan determinados aspectos para la liberación del Dividendo Digital.*
- *Real Decreto Legislativo 3/2011, de 14 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Contratos del Sector Público.*
- *Decreto 119/2012, de 3 de mayo, por el que se regulan las retribuciones y percepciones económicas aplicables a los órganos de gobierno o dirección y al personal directivo de las entidades del sector público autonómico.*
- *Orden de 8 de junio de 2012 por la que se establece la clasificación inicial de las entidades incluidas en el ámbito de aplicación del Decreto 119/2012.*
- *Estrategia Europa 2020.*

- *Plan Director de Banda Ancha de Galicia 2010-2013.*
- *Plan Gallego de Investigación, Innovación y Crecimiento 2011-2015.*
- *Programa Operativo FEDER Galicia 2014-2020.*
- *Directrices de Ordenación del Territorio de Galicia.*
- *Naciones Unidas, Declaración Universal de Derechos humanos, 1948.*
- *Naciones Unidas, Pacto Internacional de Derechos Civiles y Políticos, 1966.*
- *Naciones Unidas, Pacto Internacional de Derechos Económicos, Sociales y Culturales, 1966.*
- *Naciones Unidas, Convención sobre la Eliminación de Todas las Formas de Discriminación contra la Mujer (CEDAW), 1979.*
- *Declaración de la OIT relativa a los principios y derechos fundamentales en el trabajo, de 1998, basada en los ocho convenios principales de la OIT.*
- *Convenio n.º 29 de la OIT sobre el trabajo forzoso, 1930.*
- *Convenio n.º 87 de la OIT sobre la libertad sindical y la protección del derecho de sindicación, 1948.*
- *Convenio n.º 98 de la OIT sobre el derecho de sindicación y de negociación colectiva, 1949.*
- *Convenio n.º 100 de la OIT sobre la igualdad de remuneración, 1951.*
- *Convenio n.º 105 de la OIT sobre la abolición del trabajo forzoso, 1957.*
- *Convenio n.º 111 de la OIT sobre la discriminación (empleo y ocupación), 1958.*
- *Convenio n.º 138 de la OIT sobre la edad mínima de admisión al empleo, 1973.*
- *Convenio n.º 182 de la OIT sobre las peores formas de trabajo infantil, 1999.*
- *Naciones Unidas, Declaración y Programa de Acción de Viena, 1993.*
- *OIT, Declaración Tripartita de Principios sobre las Empresas Multinacionales y la Política Social, 1977.*
- *Plan sectorial de implantación y desarrollo de las infraestructuras de la Administración General y del sector público autonómico de Galicia gestionadas por Retegal, enmarcado dentro do Plan Director de Banda Ancha de Galicia 2010-2013 de la Xunta de Galicia, aprobado definitivamente por acuerdo del Consello de la Xunta de fecha 2 de mayo de 2013 (DOG del 17 de junio)*
- *Líneas Directrices de la OCDE para Empresas Multinacionales, 2011.*
- *UNE-EN 511:2006 y UNE-EN 342:2004/AC: 2008 Protección de ropa de trabajo contra el frío.*

- *UNE-EN 343:2004+A1:2008/AC: 2010 Protección de ropa de trabajo contra la lluvia.*
- *UNE-EN ISO 9001:2015. Sistema de Gestión de la Calidad. Requisitos.*
- *UNE-EN ISO 14001:2015. Sistema de Gestión Ambiental. Requisitos con orientación para su uso.*
- *OHSAS 18001:2007. Sistemas de gestión de la seguridad y salud en el trabajo.*

Anexo III: Glosario de termos *(conforme a GRI-G4)*

- **Alcance**
Conxunto de aspectos que se abordan nunha memoria.
- **Aspecto**
A palabra “aspecto” é utilizada na guía para designar a lista de temas que se abordan na mesma.
- **Aspectos materiais**
Os aspectos materiais son aqueles que reflicten os impactos económicos, ambientais e sociais significativos da organización, así como os aspectos que influirían notablemente nas avaliacións e decisións dos grupos de interese. Para determinar se un aspecto é material sería recomendable levar a cabo unha análise cualitativa, unha avaliación cuantitativa e debater os seus resultados.
- **Asunto**
A palabra “asunto” é utilizada na guía para designar calquera posible tema relacionado coa sustentabilidade.
- **Cobertura dun aspecto**
Fai referencia á descrición do ámbito de impacto de cada aspecto material. Ao establecer a cobertura de cada aspecto, a organización ha de ter en conta os impactos tanto dentro como fóra da organización. A cobertura dos aspectos varía dependendo do aspecto en cuestión.
- **Contidos básicos específicos**
Facilitan información sobre a xestión da organización e a súa desempeño en relación cos aspectos materiais.
- **Contidos básicos xenerais**
Describen a organización e o proceso de elaboración da memoria.
- **Grupos de interese**
Entidades ou individuos aos que poden afectar de maneira significativa as actividades, os produtos ou os servizos da organización, e cuxas accións poden afectar dentro do razoable á capacidade da organización para desenvolver con éxito as súas estratexias e alcanzar os seus obxectivos. Inclúense aquí as entidades ou os individuos cuxos dereitos en virtude dunha lei ou un acordo internacional permítenlles expor con total lexitimidade determinadas esixencias á organización. Entre os grupos de interese poden atoparse

aqueles que manteñen unha relación económica coa organización (por exemplo, empregados, accionistas ou provedores) e os que teñen outro tipo de relación (por exemplo, os grupos vulnerables dentro de comunidades locais ou a sociedade civil).

Impacto

A non ser que se indique o contrario, os termos «impacto», «consecuencias» ou «repercusión» fan referencia a efectos económicos, ambientais ou sociais significativos que poden ser positivos ou negativos, reais ou potenciais, directos ou indirectos, a curto ou a longo prazo, desexados ou involuntarios.

Principios de elaboración de memorias

Conceptos que describen o resultado que persegue unha memoria e que guían as decisións tomadas durante o seu proceso de elaboración, tales como a que indicadores hase de responder e como debe facerse.

Anexo IV: Correlación de indicadores con la Guía GRI-G4

En la Memoria se referencia mediante el código GRI el indicador tratado en cada apartado.

Código GRI	Perfil	Estado
Estrategia y análisis		
G4-1	Inclúyase una declaración del responsable principal de las decisiones de la organización (la persona que ocupe el cargo de director ejecutivo, presidente o similar) sobre la relevancia de la sostenibilidad para la organización y la estrategia de esta con miras a abordar dicha cuestión.	
G4-2	Descripción de los principales impactos, riesgos y oportunidades.	
Perfil de la organización		
G4-3	Nombre de la organización.	
G4-4	Principales marcas, productos y/o servicios.	
G4-5	Lugar donde se encuentra la sede de la organización.	
G4-6	Indique en cuántos países opera la organización y nombre aquellos países donde la organización lleva a cabo operaciones significativas o que tienen una relevancia específica para los asuntos de sostenibilidad objeto de la memoria.	
G4-7	Naturaleza de la propiedad y forma jurídica.	
G4-8	Indique a qué mercados se sirve (con desglose geográfico, por sectores y tipos de clientes y destinatarios).	
G4-9	Determine la escala de la organización, incluido. Número de empleados.	

Número de operaciones.

Ventas netas o ingresos netos.

Capitalización, desglosada en términos de deuda y patrimonio (para las organizaciones del sector privado); y cantidad de productos o servicios que se ofrecen.

Determine la escala de la organización, incluido.

Número de empleados por contrato laboral y sexo.

Número de empleados fijos por tipo de contrato y sexo.

G4-10 Tamaño de la plantilla por empleados, trabajadores contratados y sexo.

Tamaño de la plantilla por región y sexo.

Indique si una parte sustancial del trabajo de la organización lo desempeñan trabajadores por cuenta propia reconocidos jurídicamente, o bien personas que no son empleados ni trabajadores contratados, tales como los empleados y los empleados subcontratados por los contratistas.

Comunique todo cambio significativo en el número de trabajadores.

G4-11 Porcentaje de empleados cubiertos por convenios colectivos.

G4-12 Describa la cadena de suministro de la organización.

G4-13 Comunique todo cambio significativo que haya tenido lugar durante el periodo objeto de análisis en el tamaño, la estructura, la propiedad accionarial o la cadena de suministro de la organización.

Participación en iniciativas externas

G4-14	Indique cómo aborda la organización, si procede, el principio de precaución.	
G4-15	Elabore una lista de las cartas, los principios u otras iniciativas externas de carácter económico, ambiental y social que la organización suscribe o ha adoptado.	
	Elabore una lista de las asociaciones y las organizaciones de promoción nacional o internacional a las que la organización pertenece y en las cuales:	
	ostente un cargo en el órgano de gobierno;	
G4-16	participe en proyectos o comités;	
	realice una aportación de fondos notable, además de las cuotas de membresía obligatorias;	N/A
	considere que ser miembro es una decisión estratégica;	
Aspectos materiales y cobertura		
G4-17	a Elabore una lista de las entidades que figuran en los estados financieros consolidados de la organización y otros documentos equivalentes b Señale si alguna de las entidades que figuran en los estados financieros consolidados de la organización y otros documentos equivalentes no figuran en la memoria.	
G4-18	a Describa el proceso que se ha seguido para determinar el contenido de la memoria y la cobertura de cada aspecto. b Explique cómo ha aplicado la organización los principios de elaboración de memorias para determinar el contenido de la memoria.	
G4-19	Elabore una lista de los aspectos materiales que se identificaron durante el proceso de definición del contenido de la memoria.	
G4-20	Indique la cobertura dentro de la organización de cada aspecto material.	
G4-21	Indique el límite fuera de la organización de cada aspecto material.	
G4-22	Describa las consecuencias de las reformulaciones de la información facilitada en memorias anteriores y sus causas.	N/A

G4-23	Señale todo cambio significativo en el alcance y la cobertura de cada aspecto con respecto a memorias anteriores.	N / A
Participación de los grupos de interés		
G4-24	Elabore una lista de los grupos de interés vinculados a la organización.	
G4-25	Indique en qué se basa la elección de los grupos de interés con los que se trabaja.	
G4-26	Describa el enfoque de la organización sobre la participación de los grupos de interés, incluida la frecuencia con que se colabora con los distintos tipos y grupos de partes interesadas, o señale si la participación de un grupo se realizó específicamente en el proceso de elaboración de la memoria.	
G4-27	Señale qué cuestiones y problemas clave han surgido a raíz de la participación de los grupos de interés y describa la evaluación hecha por la organización, entre otros aspectos mediante su memoria. Especifique qué grupos de interés plantearon cada uno de los temas y problemas clave.	
Perfil de la memoria		
G4-28	Período objeto de la memoria (por ejemplo, año fiscal o año calendario).	
G4-29	Fecha de la última memoria (si procede).	N / A
G4-30	Ciclo de presentación de memorias (anual, bienal, etc.).	
G4-31	Facilite un punto de contacto para solventar las dudas que puedan surgir en relación con el contenido de la memoria.	
Índice de GRI		
G4-32	a Indique qué opción «de conformidad» con la Guía ha elegido la organización b Facilite el Índice de GRI de la opción elegida c Facilite la referencia al informe de verificación externa si la memoria se ha sometido a tal verificación.	
Verificación		

G4-33	a Describa la política y las prácticas vigentes de la organización con respecto a la verificación externa de la memoria. b Si no se mencionan en el informe de verificación adjunto a la memoria de sostenibilidad, indique el alcance y el fundamento de la verificación externa. c Describa la relación entre la organización y los proveedores de la verificación. d Señale si el órgano superior de gobierno o la alta dirección han sido partícipes de la solicitud de verificación externa para la memoria de sostenibilidad de la organización.	N / A
Gobierno		
G4-34	Describa la estructura de gobierno de la organización, sin olvidar los comités del órgano superior de gobierno Indique qué comités son responsables de la toma de decisiones sobre cuestiones económicas, ambientales y sociales.	
G4-35	Describa el proceso mediante el cual el órgano superior de gobierno delega su autoridad a la alta dirección y a determinados empleados en cuestiones de índole económica, ambiental y social.	
G4-36	Indique si existen en la organización cargos ejecutivos o con responsabilidad en cuestiones económicas, ambientales y sociales, y si sus titulares rinden cuentas directamente ante el órgano superior de gobierno.	
G4-37	Describa los procesos de consulta entre los grupos de interés y el órgano superior de gobierno con respecto a cuestiones económicas, ambientales y sociales Si se delega dicha consulta, señale a quién y describa los procesos de intercambio de información con el órgano superior de gobierno.	
G4-38	Describa la composición del órgano superior de gobierno y de sus comités.	
G4-39	Indique si la persona que preside el órgano superior de gobierno ocupa también un puesto ejecutivo. De ser así, describa sus funciones ejecutivas y las razones de esta disposición.	
G4-40	Describa los procesos de nombramiento y selección del órgano superior de gobierno y sus comités, así como los criterios en los que se basa el nombramiento y la selección de los miembros del primero.	
G4-41	Describa los procesos mediante los cuales el órgano superior de gobierno previene y gestiona posibles conflictos de intereses Indique si los conflictos de intereses se comunican a los grupos de interés.	
Papel del órgano superior de gobierno a la hora de establecer los propósitos, los valores y la estrategia de la organización		
G4-42	Describa las funciones del órgano superior de gobierno y de la alta dirección en el desarrollo, la aprobación y la actualización del propósito, los valores o las declaraciones de misión, las estrategias, las políticas y los objetivos relativos a los impactos económico, ambiental y social de la organización.	
Evaluación de las competencias y el desempeño del órgano superior de gobierno		
G4-43	Señale qué medidas se han adoptado para desarrollar y mejorar el conocimiento colectivo del órgano superior de gobierno con relación a los asuntos económicos, ambientales y sociales.	

(El Consejo de Administración es informado anualmente de los temas relacionados con la gestión medioambiental de la compañía así como el seguimiento del Plan estratégico en materia de Responsabilidad Corporativa. Además, el Consejo se reserva, directamente o a través de sus Comisiones, el conocimiento de una serie de materias sobre las que deberá pronunciarse. Entre ellas, aprobar políticas en diversas materias. En 2014 ha aprobado una serie de políticas en materia de buena conducta así como la actualización del Código de Ética Empresarial.)

- G4-44 a Describa los procesos de evaluación del desempeño del órgano superior de gobierno en relación con el gobierno de los asuntos económicos, ambientales y sociales Indique si la evaluación es independiente y con qué frecuencia se lleva a cabo Indique si se trata de una autoevaluación
b Describa las medidas adoptadas como consecuencia de la evaluación del desempeño del órgano superior de gobierno en relación con la dirección de los asuntos económicos, ambientales y sociales; entre otros aspectos, indique como mínimo si ha habido cambios en los miembros o en las prácticas organizativas.

Funciones del órgano superior de gobierno en la gestión del riesgo

- G4-45 a Describa la función del órgano superior de gobierno en la identificación y gestión de los impactos, los riesgos y las oportunidades de carácter económico, ambiental y social. Señale también cuál es el papel del órgano superior de gobierno en la aplicación de los procesos de diligencia debida b Indique si se efectúan consultas a los grupos de interés para utilizar en el trabajo del órgano superior de gobierno en la identificación y gestión de los impactos, los riesgos y las oportunidades de carácter económico, ambiental y social.

- G4-46 Describa la función del órgano superior de gobierno en el análisis de la eficacia de los procesos de gestión del riesgo de la organización en lo referente a los asuntos económicos, ambientales y sociales.

- G4-47 Indique con qué frecuencia analiza el órgano superior de gobierno los impactos, los riesgos y las oportunidades de índole económica, ambiental y social.

Funciones del órgano superior de gobierno en la elaboración de la memoria de sostenibilidad

- G4-48 Indique cuál es el comité o el cargo de mayor importancia que revisa y aprueba la memoria de sostenibilidad de la organización y se asegura de que todos los aspectos materiales queden reflejados.

Consejo de Administración.

Funciones del órgano superior de gobierno en la evaluación del desempeño económico, ambiental y social

- G4-49 Describa el proceso para transmitir las preocupaciones importantes al órgano superior de gobierno.

- G4-50 Señale la naturaleza y el número de preocupaciones importantes que se transmitieron al órgano superior de gobierno; describa asimismo los mecanismos que se emplearon para abordarlas y evaluarlas.

Retribución e incentivos

- G4-51 a Describa las políticas de remuneración para el órgano superior de gobierno y la alta dirección.
b Relacione los criterios relativos al desempeño que afectan a la política retributiva con los objetivos económicos, ambientales y sociales del órgano superior de gobierno y la alta dirección.

G4-52	Describe los procesos mediante los cuales se determina la remuneración. Indique si se recurre a consultores para determinar la remuneración y si estos son independientes de la dirección. Señale cualquier otro tipo de relación que dichos consultores en materia de retribución puedan tener con la organización.	
G4-53	Explique cómo se solicita y se tiene en cuenta la opinión de los grupos de interés en lo que respecta a la retribución, incluyendo, si procede, los resultados de las votaciones sobre políticas y propuestas relacionadas con esta cuestión.	
G4-54	Calcule la relación entre la retribución total anual de la persona mejor pagada de la organización en cada país donde se lleven a cabo operaciones significativas con la retribución total anual media de toda la plantilla (sin contar a la persona mejor pagada) del país correspondiente.	N/A
G4-55	Calcule la relación entre el incremento porcentual de la retribución total anual de la persona mejor pagada de la organización en cada país donde se lleven a cabo operaciones significativas con el incremento porcentual de la retribución total anual media de toda la plantilla (sin contar a la persona mejor pagada) del país correspondiente.	N/A
Ética e integridad		
G4-56	Describe los valores, principios, estándares y normas de la organización, tales como códigos de conducta o códigos éticos.	
G4-57	Describe los mecanismos internos y externos de asesoramiento en pro de una conducta ética y lícita, y para consultar los asuntos relacionados con la integridad de la organización, tales como líneas telefónicas de ayuda o asesoramiento.	
G4-58	Describe los mecanismos internos y externos de denuncia de conductas poco éticas o ilícitas y de asuntos relativos a la integridad de la organización, tales como la notificación escalonada a los mandos directivos, los mecanismos de denuncia de irregularidades o las líneas telefónicas de ayuda.	

DIMENSIÓN ECONÓMICA

Desempeño económico

G4-EC1	Valor económico directo generado y distribuido.	
G4-EC2	Consecuencias económicas y otros riesgos y oportunidades para las actividades de la organización que se derivan del cambio climático.	
G4-EC3	Cobertura de las obligaciones de la organización derivadas de su plan de prestaciones.	
G4-EC4	Ayudas económicas otorgadas por entes del gobierno.	

Presencia en el mercado

G4-EC5	Relación entre el salario inicial desglosado por sexo y el salario mínimo local en lugares donde se desarrollan operaciones significativas.	
G4-EC6	Porcentaje de altos directivos procedentes de la comunidad local en lugares donde se desarrollan operaciones significativas.	N/A

Consecuencias económicas indirectas

G4-EC7	Desarrollo e impacto de la inversión en infraestructuras y los tipos de servicios.	N/A
G4-EC8	Impactos económicos indirectos significativos y alcance de los mismos.	N/A

Prácticas de adquisición

G4-EC9	Porcentaje del gasto en los lugares con operaciones significativas que corresponde a proveedores locales.	N/A

DIMENSIÓN AMBIENTAL

Materiales

G4-EN1	Materiales por peso o volumen.	N/A
G4-EN2	Porcentaje de los materiales utilizados que son materiales reciclados.	N/A

Energía

G4-EN3	Consumo energético interno.	
G4-EN4	Consumo energético externo.	
G4-EN5	Intensidad energética.	
G4-EN6	Reducción del consumo energético.	
G4-EN7	Reducciones de los requisitos energéticos de los productos y servicios.	

Agua

G4-EN8	Captación total de agua según la fuente.	
G4-EN9	Fuentes de agua que han sido afectadas significativamente por la captación de agua.	N/A
G4-EN10	Porcentaje y volumen total de agua reciclada y reutilizada.	N/A

Biodiversidad		
G4-EN11	Instalaciones operativas propias, arrendadas, gestionadas que sean adyacentes, contengan o estén ubicadas en áreas protegidas y áreas no protegidas de gran valor para la biodiversidad.	
G4-EN12	Descripción de los impactos más significativos en la biodiversidad de áreas protegidas o áreas de alta biodiversidad no protegidas, derivados de las actividades, los productos y los servicios.	
G4-EN13	Hábitats protegidos o restaurados.	
G4-EN14	Número de especies incluidas en la lista roja de la UICN y en listados nacionales de conservación cuyos hábitats se encuentran en áreas afectadas por las operaciones, según el nivel de peligro de extinción de la especie.	
Emisiones		
G4-EN15	Emisiones directas de gases de efecto invernadero.	
G4-EN16	Emisiones indirectas de gases de efecto invernadero al generar energía.	
G4-EN17	Otras emisiones indirectas de gases de efecto invernadero.	
G4-EN18	Intensidad de las emisiones de gases de efecto invernadero.	
G4-EN19	Reducción de las emisiones de gases de efecto invernadero.	
G4-EN20	Emisiones de sustancias que agotan el ozono.	
G4-EN21	No _x , So _x y otras emisiones atmosféricas significativas.	
Efluentes y residuos		

G4-EN22	Vertido total de aguas, según su calidad y destino.	
G4-EN23	Peso total de los residuos, según tipo y método de tratamiento.	
G4-EN24	Número y volumen totales de los derrames significativos.	
G4-EN25	Peso de los residuos transportados, importados, exportados o tratados que se consideran peligrosos en virtud de los anexos i, ii, iii y viii del convenio de Basilea y porcentaje de residuos transportados internacionalmente.	
G4-EN26	Identificación, tamaño, estado de protección y valor de biodiversidad de las masas de agua y los hábitats relacionados afectados significativamente por vertidos y escorrentía procedentes de la organización.	
Productos y servicios		
G4-EN27	Grado de mitigación del impacto ambiental de los productos y servicios.	
G4-EN28	Porcentaje de los productos vendidos y sus materiales de embalaje que se recuperan al final de su vida útil, por categorías de productos.	N/A
Cumplimiento regulatorio		
G4-EN29	Valor monetario de las multas significativas y número de sanciones no monetarias por incumplimiento de la legislación y la normativa ambiental.	
Transporte		
G4-EN30	Impactos ambientales significativos del transporte de productos y otros bienes y materiales utilizados para las actividades de la organización, así como del transporte de persona.	
General		
G4-EN31	Desglose de los gastos y las inversiones ambientales.	

Evaluación ambiental de los proveedores

G4-EN32	Porcentaje de nuevos proveedores que se examinaron en función de criterios ambientales.	
G4-EN33	Impactos ambientales negativos significativos, reales y potenciales, en la cadena de suministro, y medidas al respecto.	

Mecanismos de reclamación en materia ambiental

G4-EN34	Número de reclamaciones ambientales que se han presentado, abordado y resuelto mediante mecanismos formales de reclamación.	

DIMENSIÓN SOCIAL

PRÁCTICAS LABORALES Y TRABAJO DIGNO

Empleo

G4-LA1	Número y tasa de contrataciones y rotación media de empleados, desglosados por grupo etario, por sexo y por región.	
G4-LA2	Prestaciones sociales para los empleados a jornada completa que no se ofrecen a los empleados temporales o a media jornada, desglosadas por ubicaciones significativas de actividad.	
G4-LA3	Índices de reincorporación al trabajo y de retención tras el permiso por maternidad o paternidad, desglosados por sexo.	

Relaciones entre los trabajadores y la dirección

G4-LA4	Plazos mínimos de preaviso de cambios operativos y posible inclusión de estos en los convenios colectivos.	

Salud y seguridad en el trabajo

G4-LA5	Porcentaje de trabajadores que está representado en comités formales de salud y seguridad conjuntos para dirección y empleados, establecidos para ayudar a controlar y asesorar sobre programas de salud y seguridad en el trabajo.	

G4-LA6	<i>Tipo y tasa de lesiones, enfermedades profesionales, días perdidos, absentismo y número de víctimas mortales relacionadas con el trabajo por región y por sexo.</i>	
G4-LA7	<i>Trabajadores cuya profesión tiene una incidencia o un riesgo elevados de enfermedad.</i>	
G4-LA8	<i>Asuntos de salud y seguridad cubiertos en acuerdos formales con los sindicatos.</i>	
Capacitación y educación		
G4-LA9	<i>Promedio de horas de capacitación anuales por empleado, desglosado por sexo y por categoría laboral.</i>	
G4-LA10	<i>Programas de gestión de habilidades y de formación continua que fomentan la empleabilidad de los trabajadores y les ayudan a gestionar el final de sus carreras profesionales.</i>	
G4-LA11	<i>Porcentaje de empleados que reciben evaluaciones regulares del desempeño y de desarrollo profesional, desglosado por sexo y por categoría profesional.</i>	
Diversidad e igualdad de oportunidades		
G4-LA12	<i>Composición de los órganos de gobierno y desglose de la plantilla por categoría profesional y sexo, edad, pertenencia a minorías y otros indicadores de diversidad.</i>	
Igualdad de retribución entre mujeres y hombres		
G4-LA13	<i>Relación entre el salario base de los hombres con respecto al de las mujeres, desglosada por categoría profesional y por ubicaciones significativas de actividad.</i>	
Evaluación de las prácticas laborales de los proveedores		
G4-LA14	<i>Porcentaje de nuevos proveedores que se examinaron en función de criterios relativos a las prácticas laborales.</i>	N/A
G4-LA15	<i>Impactos negativos significativos, reales y potenciales, en las prácticas laborales en la cadena de suministro, y medidas al respecto.</i>	N/A

Mecanismos de reclamación sobre las prácticas laborales

G4-LA16 *Número de reclamaciones sobre prácticas laborales que se han presentado, abordado y resuelto mediante mecanismos formales de reclamación.*

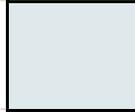
DERECHOS HUMANOS

Inversión

G4-HR1 *Número y porcentaje de contratos y acuerdos de inversión significativos que incluyen cláusulas de derechos humanos o que han sido objeto de análisis en materia de derechos humanos.*

G4-HR2 *Horas de formación de los empleados sobre políticas y procedimientos relacionados con aquellos aspectos de los derechos humanos relevantes para sus actividades, incluido el porcentaje de empleados capacitados.*

No discriminación

G4-HR3 *Número de casos de discriminación y medidas correctivas adoptadas.*

Libertad de asociación y negociación colectiva

G4-HR4 *Identificación de centros y proveedores significativos en los que la libertad de asociación y el derecho de acogerse a convenios colectivos pueden infringirse o estar amenazados, y medidas adoptadas para defender estos derechos.*

Trabajo infantil

G4-HR5 *Identificación de centros y proveedores con un riesgo significativo de casos de explotación infantil, y medidas adoptadas para contribuir a la abolición de la explotación infantil.*

Trabajo forzoso

G4-HR6 *Centros y proveedores con un riesgo significativo de ser origen de episodios de trabajo forzoso, y medidas adoptadas para contribuir a la eliminación de todas las formas de trabajo forzoso.*

Medidas de seguridad

G4-HR7 *Porcentaje del personal de seguridad que ha recibido capacitación sobre las políticas o procedimientos de la organización en materia de derechos humanos relevantes para las operaciones.*

Derechos de la población indígena

G4-HR8 *Número de casos de violación de los derechos de los pueblos indígenas y medidas adoptadas.*

N/A

Evaluación

G4-HR9 *Número y porcentaje de centros que han sido objeto de exámenes o evaluaciones de impactos en materia de derechos humanos.*

N/A

Evaluación de los proveedores en materia de derechos humanos

G4-HR10 *Porcentaje de nuevos proveedores que se examinaron en función de criterios relativos a los derechos humanos.*

G4-HR11 *Impactos negativos significativos en materia de derechos humanos, reales y potenciales, en la cadena de suministro, y medidas adoptadas.*

Mecanismos de reclamación en materia de derechos humanos

G4-HR12 *Número de reclamaciones sobre derechos humanos que se han presentado, abordado y resuelto mediante mecanismos formales de reclamación.*

SOCIEDAD

Comunidades locales

G4-SO1 *Porcentaje de centros donde se han implantado programas de desarrollo, evaluaciones de impactos y participación de la comunidad local.*

G4-SO2	Centros de operaciones con efectos negativos significativos, reales o potenciales, sobre las comunidades locales.	
Lucha contra la corrupción		
G4-SO3	Número y porcentaje de centros en los que se han evaluado los riesgos relacionados con la corrupción y riesgos significativos detectados.	
G4-SO4	Políticas y procedimientos de comunicación y capacitación sobre la lucha contra la corrupción.	
G4-SO5	Casos confirmados de corrupción y medidas adoptadas.	
Política pública		
G4-SO6	Valor de las contribuciones políticas, por país y destinatario.	N/A
Prácticas de competencia desleal		
G4-SO7	Número de demandas por competencia desleal, prácticas monopolísticas o contra la libre competencia y resultado de las mismas.	
Cumplimiento regulatorio		
G4-SO8	Valor monetario de las multas significativas y número de sanciones no monetarias por incumplimiento de la legislación y la normativa.	
Evaluación de la repercusión social de los proveedores		
G4-SO9	Porcentaje de nuevos proveedores que se examinaron en función de criterios relacionados con la repercusión social.	
G4-SO10	Impactos negativos significativos y potenciales para la sociedad en la cadena de suministro, y medidas adoptadas.	

Mecanismos de reclamación por impacto social

G4-SO11 *Número de reclamaciones sobre impactos sociales que se han presentado, abordado y resuelto mediante mecanismos formales de reclamación.*

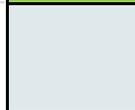
RESPONSABILIDAD SOBRE PRODUCTOS

Salud y seguridad de los clientes

G4-PR1 *Porcentaje de categorías de productos y servicios significativos cuyos impactos en materia de salud y seguridad se han evaluado para promover mejoras.*

G4-PR2 *Número de incidentes derivados del incumplimiento de la normativa o de los códigos voluntarios relativos a los impactos de los productos y servicios en la salud y la seguridad durante su ciclo de vida, desglosados en función del tipo de resultado de dichos incidentes.*

Etiquetado de los productos y servicios

G4-PR3 *Tipo de información que requieren los procedimientos de la organización relativos a la información y el etiquetado de sus productos y servicios, y porcentaje de categorías de productos y servicios significativos que están sujetas a tales requisitos.*

G4-PR4 *Número de incumplimientos de la regulación y de los códigos voluntarios relativos a la información y al etiquetado de los productos y servicios, desglosados en función del tipo de resultado.*

G4-PR5 *Resultados de las encuestas para medir la satisfacción de los clientes.*

Comunicaciones de Mercadotecnia

G4-PR6 *Venta de productos prohibidos o en litigio.*

G4-PR7 *Número de casos de incumplimiento de la normativa o los códigos voluntarios relativos a las comunicaciones de mercadotecnia, tales como la publicidad, la promoción y el patrocinio, desglosados en función del tipo de resultado.*

Privacidad de los clientes

G4-PR8 *Número de reclamaciones fundamentadas sobre la violación de la privacidad y la fuga de datos de los clientes.*

Cumplimiento regulatorio

G4-PR9 *Costo de las multas significativas por incumplir la normativa y la legislación relativas al suministro y el uso de productos y servicio.*

Información disponible (pág.)

No disponemos de datos ni información

No aplica en el ámbito/ alcance de esta Memoria

Anexo V: Información de contacto para grupos de interese

Complejo de San Marcos - Edificio Usos Múltiples. Bando - San Marcos

15820 Santiago de Compostela - A Coruña

Telf. 981 546 723

Fax 981 546 758

Correo electrónico: retegal@retegal.es

www.retegal.gal

Horario de atención: De 09:00h a 14:00h de luns a venres

